

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA STANJEM NA DAN
31. DECEMBRA 2019. GODINE
I IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

SADRŽAJ:

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	4
Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Bilans stanja	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	10 – 104

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima i rukovodstvu Expobank a.d. Beograd

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Expobank a.d. Beograd (u daljem tekstu „Banka“) na dan 31. decembra 2019. godine, i njene finansijske uspešnosti i tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Predmet revizije

Finansijski izveštaji Banke uključuju:

- bilans uspeha za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine;
- izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine;
- bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine;
- izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine;
- izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine; i
- napomene uz finansijske izveštaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tom regulativom su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Nezavisnost

Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe izdatim od strane Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji. Ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima).

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se puža uveravanje o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo usled pronevere ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled pronevere ili greške, i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uverenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled pronevere ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije koju obavljamo u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled pronevere ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat pronevere je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što pronevera može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije, značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Saša Todorović
Licencirani ovlašćeni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 24. mart 2020. godine

BILANS USPEHA
 (U hiljadama dinara)

	Napomena	2019.	2018.
Prihodi od kamata	6	665.531	693.096
Rashodi od kamata	6	(166.385)	(172.374)
Neto prihod po osnovu kamata		499.146	520.722
Prihodi od naknada i provizija	7	148.595	142.487
Rashodi naknada i provizija	7	(20.826)	(23.205)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		127.769	119.282
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	8	32.211	46.074
Neto (gubitak) /dobitak po osnovu zaštite od rizika	9	(4.179)	3.412
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	10	16.879	28.685
Neto (rashod) / prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	11	(58.055)	146.367
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	12	(99.326)	-
Ostali poslovni prihodi	13	12.718	11.562
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		527.163	876.104
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	14	(333.463)	(334.307)
Troškovi amortizacije	15	(65.641)	(61.058)
Ostali prihodi	16	5.402	6.966
Ostali rashodi	17	(403.329)	(350.414)
(GUBITAK) / DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		(269.868)	137.291
Dobitak po osnovu poreza	18	3.552	2.270
(GUBITAK) / DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		(266.316)	139.561

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 23. marta 2020. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

 Dragana Radaković
 Menadžer za finansijsku kontrolu

 Borislav Strugarević
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
(U hiljadama dinara)

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
(GUBITAK) / DOBITAK ZA GODINU	(266.316)	139.561
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu prodaje osnovnih sredstava	(4.349)	-
Aktuarski dobitci/(gubici)	<u>307</u>	<u>(141)</u>
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	<u>208.193</u>	<u>35.642</u>
Ukupan ostali rezultat za godinu	<u>204.151</u>	<u>35.501</u>
UKUPAN REZULTAT ZA GODINU	<u>(62.165)</u>	<u>175.063</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 23. marta 2020. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

 Dragana Radaković
 Menadžer za finansijsku kontrolu

 Borislav Strugarević
 Predsednik Izvršnog odbora

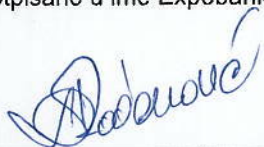
BILANS STANJA

(u hiljadama dinara)	Napomena	31. decembar .2019.	31. decembar 2018.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19	2.019.237	1.590.911
Potraživanja po osnovu derivata		-	6.000
Hartije od vrednosti	20	2.688.846	1.632.306
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21	253.612	455.870
Kredit i potraživanja od komitenata	22	9.650.011	10.888.409
Nematerijalna imovina	23	40.360	55.225
Nekretnine, postrojenja i oprema	24	414.963	288.735
Investicione nekretnine	25	254.443	219.785
Tekuća poreska sredstva		1.325	1.274
Ostala sredstva	26	573.016	370.633
UKUPNO AKTIVA		15.895.813	15.509.148
PASIVA - OBAVEZE			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	27	1.945.497	3.002.981
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	28	9.909.127	8.471.097
Rezervisanja	29	56.040	28.229
Odložene poreske obaveze	30	6.895	10.447
Ostale obaveze	31	189.338	114.020
UKUPNO OBAVEZE		12.106.897	11.626.774
KAPITAL			
Akcijski kapital	32	8.549.095	8.549.095
Gubitak	32	(5.376.995)	(5.115.028)
Rezerve	32	616.816	448.307
UKUPNO KAPITAL		3.788.916	3.882.374
UKUPNO PASIVA		15.895.813	15.509.148

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 23. marta 2020. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Radaković
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
(u hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revaloriz. rezerve i nerealizovani gubici	Akumulirani gubitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2018. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	319.230	(5.226.959)	3.793.039
Efekat prve primene MSFI 9	-	-	-	-	(27.630)	(27.630)
Korigovano početno stanje na dan 1. januara 2018. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	319.230	(5.254.589)	3.765.409
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	139.561	139.561
Ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-
Efekat promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava	-	-	-	35.642	-	35.642
Aktuarski gubici	-	-	-	(141)	-	(141)
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	35.501	-	35.501
Efekat prodaje HOV i isknižavanja iz ostalog kapitala	-	-	-	(58.097)	-	(58.097)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	296.634	(5.115.028)	3.882.374
Početno stanje na dan 1. januara 2019. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	296.634	(5.115.028)	3.882.374
Gubitak tekuće godine	-	-	-	-	(266.316)	(266.316)
Ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-
Efekat promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava	-	-	-	208.193	-	208.193
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu prodaje osnovnih sredstava	-	-	-	(4.349)	-	(4.349)
Aktuarski dobiti	-	-	-	307	-	307
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	204.151	-	204.151
Efekat prodaje HOV i isknižavanja iz ostalog kapitala	-	-	-	(35.642)	-	(35.642)
Prenos sa rezervi na rezultat	-	-	-	-	4.349	4.349
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	465.143	(5.376.995)	3.788.916

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 23. marta 2020. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Radaković
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Stugarević
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 (u hiljadama dinara)

TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	2019.	2018.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	853.607	1.003.220
Prilivi od kamata	615.571	694.614
Prilivi od naknada	146.840	142.668
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	91.196	165.938
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(779.887)	(848.495)
Odlivi po osnovu kamata	(144.033)	(171.075)
Odlivi po osnovu naknada	(20.752)	(23.442)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(336.329)	(350.749)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(72.135)	(82.781)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(206.638)	(220.448)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	73.720	154.725
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	1.712.153	2.413.902
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	1.228.896	-
Smanjenje potraživanja po osnovu HOV, derivata i ostalih finans.sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	905.869
Povećanje depozita i ostalih fin.obaveza prema bankama i dr.finans.organiz., centralnoj banci i komitentima	483.257	1.508.033
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(882.155)	(1.443.924)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	(1.443.691)
Povećanje potraživanja po osnovu HOV, derivata i ostalih finans.sredstava koja nisu namenjena investiranju	(882.155)	-
Smanjenje drugih finansijskih obaveza	-	(233)
Neto priliv gotovine iz poslovne aktivnosti pre poreza na dobit	903.718	1.124.703
Plaćeni porez na dobit	-	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	903.718	1.124.703

EXPOBANK A.D. BEOGRAD**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(u hiljadama dinara)

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Odlivi od kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	(167.664)	(43.841)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(292.802)	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(460.466)</u>	<u>(43.841)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(127.893)	(1.102.399)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(127.893)</u>	<u>(1.102.399)</u>
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE	<u>315.359</u>	<u>(21.537)</u>
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	971.278	963.349
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE, NETO	54.552	29.466
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	<u>1.341.189</u>	<u>971.278</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 23. marta 2020. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Radaković
Menadžer za finansijsku kontrolu
Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCIMA

Expobank a.d. Beograd osnovana je 28. decembra 1990. . Banka je u skladu sa Zakonom o bankama registrovana za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji.

Sedište Expobank A.D. Beograd je u Beogradu, Dalmatinska 22, gde je locirana i Centrala Banke. Poslovnu mrežu filijala, poslovnih jedinica i drugih punktova na dan 31. decembra 2019. godine čini 6 organizacionih delova (31. decembra 2018.: 7 organizacionih delova).

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je imala 132 zaposlenih (31. decembra 2018.: 157), dok je prosečan broj zaposlenih u toku 2019. godine bio 146 zaposlenih (2018.: 167).

Matični broj Banke je 07534183, a poreski identifikacioni broj 100003148.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 82147/2014 od 02. oktobra 2014. godine, imenovan je Borislav Strugarević za predsednika Izvršnog odbora.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 25736/2017 od 28.03.2017. godine, za člana Izvršnog odbora Banke imenovan je Ernst Bekker.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 79757/2019 od 23.08.2019. godine, za člana Izvršnog odbora Banke imenovan je Aleksandr Kashtalap.

Na dan 31.12.2019. godine, članovi Izvršnog odbora su: Borislav Strugarević, Ernst Bekker i Aleksandr Kashtalap

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Banka sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i regulativom Narodne banke Srbije. Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br.71/2014, 135/2014, 103/2018).

Finansijski izveštaji su sastavljeni po načelu istorijskog troška osim ukoliko je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

2.2. Novi i izmenjeni standardi i tumačenja

Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojena od strane Banke od 1. januara 2019. godine:

- *MSFI 16 Lizing*

Standard je primenljiv počev od 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše principe za priznavanje, merenje prezentaciju i obelodanjivanje lizinga za obe strane u ugovoru, odnosno za zajmoprimca i zajmodavca. Novi standard zahteva da zajmoprimac prizna većinu zakupa u svojim finansijskim izveštajima. Zajmoprimci imaju jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromenjeno. Pogledati napomenu 2.4 za efekte primene ovog standarda.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.2. Novi i izmenjeni standardi i tumačenja (nastavak)

- *MSFI 9: Finansijski instrumenti (Izmena)*

Izmena i dopune standarda su primenljive za period od ili posle 1. januara 2019. godine. Navedenom izmenom je potvrđeno sledeće: 1) Razumna naknada pri prevremenoj otplati može biti pozitivan ili negativan novčani tok prilikom razmatranja da li finansijsko sredstvo ispunjava SPPI kriterijum; 2) Kada se finansijska obaveza vrednuje pomoću metode amortizovanog troška i kada nastupi modifikacija iz koje ne proizilazi prestanak priznavanja, u tom slučaju dobitak ili gubitak bi trebalo odmah priznati u okviru bilansa uspeha tekućeg perioda. Dobitak ili gubitak se obračunava kao razlika između originalnih ugoovrenih novčanih tokova i modifikovanih novčanih tokova diskontovanih na sadašnju vrednost pomoću originalne efektivne kamatne stope. Dobitak ili gubitak se ne može razgraničiti na preostali period trajanja finansijskog instrumenta, što predstavlja promenu u odnosu na praksu dopuštenu standardom MRS 39. Izmene ovog standarda nemaju značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- *IFRIC 23 tumačenje: Neizvesnost u pogledu tretmana poreza na dobit*

Tumačenje je primenljivo za periode počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije. MRS 12 određuje na koji način se računaju tekući i odloženi porez, ali ne i kako se reflektuju efekti neizvesnosti. Interpretacija pojašnjava kako da se primene zahtevi priznavanja i vrednovanja u skladu sa MRS 12 kada postoji neizvesnost tretmana poreza na dobit. Entitet bi trebao da utvrdi da li razmatra svaki neizvesni poreski tretman odvojeno ili zajedno sa jednim ili više drugih neizvesnih poreskih tretmana na osnovu pristupa koji bolje predviđa razrešenje neizvesnosti. Entitet će pretpostaviti da će poreski organi preispitivati iznose na koje imaju pravo i potpuno znanje o svim informacijama kada vrše ta ispitivanja. Ukoliko entitet zaključi da nije verovatno da će poreski organ prihvatiti neizvestan poreski tretman, efekat neizvesnosti će se reflektovati u utvrđivanju povezane oporezive dobiti ili gubitka, poreske osnovice, neiskorišćenih poreskih gubitaka, neiskorišćenih poreskih kredita ili poreskih stopa, koristeći ili najverovatniji iznos očekivane vrednosti, u zavisnosti koji metod entitet očekuje da će bolje predvideti razrešenje neizvesnosti. Entitet će reflektovati efekat promene činjenica i pretpostavki ili novih informacija koje utiču na odluku ili procenu koju zahteva interpretacija kao promena u računovodstvenoj proceni. Primeri izmene u činjenicama i pretpostavkama ili ovim informacijama koje mogu rezultirati u ponovnoj proceni odluke ili uradjene procene, ali nisu limitirani samo na taj momenat, se odnose na ispitivanja ili akcije od strane poreskih organa, izmene u pravilima uspostavljenim od strane poreskih organa ili isteka prava poreske uprave da ispituje ili preispituje poreski tretman. Nedostatak saglasnosti ili nesaglasnosti od strane poreskih organa sa poreskim tretmanom, izdvojeno, neće najverovatnije konstituisati izmene u činjenicama i pretpostavkama ili novim informacijama koje utiču na odluke i procene koje se zahtevaju od strane Interpretacije. Izmene ovog standarda nemaju značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- *MRS 19: Primanja zaposlenih (Izmene)*

Izmene i dopune standarda su primenljive za period od ili posle 1. januara 2019. godine. Izmene zahtevaju od entiteta da: koriste ažurirane pretpostavke za određivanje tekućih troškova usluge i neto kamata za preostali period nakon izmene, skraćivanja ili poravnanje plana; da priznaju u okviru bilansa uspeha kao deo troškova perioda ili kao dobitak ili gubitak usled poravnanja bilo koji manjak ili višak, čak i ako navedeni višak prethodno nije prethodno priznat usled uticaja gornje granice priznavanja sredstava. Izmene ovog standarda nemaju značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

Za sledeće nove standarde se ne smatra da imaju značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke:

- Dugoročna ulaganja u pridružena pravna lica i zajednička ulaganja – izmene MRS 28 (objavljene 12. oktobra 2017. godine i stupaju na snagu za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Godišnja poboljšanja ciklusa MSFI 2015 – 2017 – izmene MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23 (obelodanjeni 12. decembra 2017. godine i stupaju na snagu za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Određeni novi standardi i tumačenja bili su objavljeni i koji su u primeni za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine:

- MSFI 17 – Ugovori o osiguranju (u primeni za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine),
- Izmene Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (u primeni za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Definicija poslovanja - Izmene MSFI 3 – (u primeni za akvizije od početka godišnjeg izveštavanja koje počinje na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Definicija materijalnosti - Izmene MRS 1 i MRS 8 (u primeni za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Prodaja ili ulog sredstava između ulagača i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata – Izmene MSFI 10 i MRS 28 (u primeni za godišnje periode na dan ili nakon datume koji će IASB naknadno utvrditi).

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego što oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene.

2.4. MSFI 16 Lizing

MSFI 16 je izdat u januaru 2016. godine i zamjenjuje MRS 17 Lizing, IFRIC 4 Utvrđivanje da li aranžman sadrži zakup, SIC-15 Operativni lizing-Podsticaji i SIC-27 Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik zakupa. MSFI 16 postavlja principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga i zahteva od zakupaca da obračunavaju sve zakupe u okviru jednog bilansnog modela sličnog računovodstvu za finansijski lizing u skladu sa MRS 17. Standard uključuje dva izuzeća od priznavanja za zakupce - zakup "imovine male vrednosti" (npr. Personalni kompjuteri) i kratkoročni zakupi (tj. zakupi sa rokom zakupa od 12 meseci ili manje). Na datum početka zakupa, zakupac priznaje obavezu za plaćanje lizinga (tj. obavezu za lizing) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trajanja zakupa (tj. pravo na korišćenje sredstva). Od zakupaca se zahteva da odvojeno priznaju trošak kamate na obavezu lizinga i trošak amortizacije na pravo na korišćenje sredstva.

Zakupci takođe moraju da ponovo vrednuju obavezu za lizing po nastanku određenih događaja (npr. promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima lizinga usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac generalno priznaje iznos ponovnog vrednovanja obaveze za lizinga kao korekcija prava na korišćenje sredstva.

Računovodstvo davaoca lizinga u skladu sa MSFI 16 je u suštini nepromenjeno u odnosu na računovodstvo prema MRS 17. Davaoci lizinga nastavljaju da klasifikuju sve ugovore o zakupu koristeći isti princip klasifikacije kao prema MRS 17 i razlikuju dve vrste lizinga: operativni i finansijski lizing.

MSFI 16, koji je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, zahteva od zakupaca i zakupodavaca detaljnija obelodanjivanja nego u skladu sa MRS 17.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)**2.4. MSFI 16 Lizing (nastavak)**Prelazak na MSFI 16

Banka je izvršila tranziciju na MSFI 16 u skladu sa modifikovanim retrospektivnim pristupom. Uporedni podaci iz prethodne godine nisu korigovani.

Kao posledica primene MSFI 16 od 1. januara 2019. godine, ugovori koji su ranije bili priznati kao operativni lizing, sada se kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom, i identifikovane su sledeće kategorije lizinga: nekretnine, prostor za Disaster recovery i jedno vozilo. Vrednosti navedenih stavki imovine prikazani su u Napomeni 24.

Prilikom prve primene MSFI 16, pravo na korišćenje sredstva lizinga je generalno mereno u iznosu obaveze po osnovu lizinga, koristeći inkrementalnu stopu zaduživanja u rasponu od 2,65% do 2,99%, a u zavisnosti od lizing perioda, dok je za vozilo korišćena stopa od 5%. Prva primena je rezultirala evidentiranjem obaveza po osnovu lizinga u iznosu od 99.972 hiljada dinara i, shodno tome, prava na korišćenje sredstva u iznosu od 99.972 hiljada dinara u Izveštaju o finansijskom položaju na 1. januar 2019. godine.

Tabela u nastavku prikazuje usaglašavanje preuzetih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazanih na dan 31. decembar 2018. godine i obaveza po osnovu lizinga priznatih na dan 1. januar 2019. godine.

<i>U hiljadama dinara</i>	1. januar 2019
Buduća minimalna plaćanja po osnovu operativnog lizinga koja se ne mogu otkazati na 31. decembar 2018. godine Error! Reference source not found.	129.823
Efekat diskontovanja	(8.183)
PDV	(21.636)
Lizing obaveza priznata na dan 1. januar 2019. godine	99.972

2.5. Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz finansijskih izveštaja Banke za 2018. godinu.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način. Oblasti koje podrazumevaju viši stepen prosuđivanja ili složenosti, ili oblasti gde su pretpostavke i procene značajne za finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.7. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3.

2.8. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke pripremljeni su po principu stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti poslovanje u doglednoj budućnosti. Banka je u 2019. godini poslovala sa gubitkom, međutim uz dobru kapitalizovanost i stalnu podršku od strane povezanih lica u formi kredita. U Napomeni 33 su dati detalji o usklađenosti sa regulatornim pokazateljima, dok su u Napomeni 27 dati detalji o obavezama po osnovu uzetih kredita.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Preračun stranih valuta

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunavaju se u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja. Dobici i gubici nastali po osnovu preračuna potraživanja i obaveza evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha.

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u dinare po kursu na dan transakcije. Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja u stranoj valuti evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

3.2. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, kroz bilans uspeha se priznaju u okviru „prihoda od kamata“ i „rashoda od kamata“ koristeći metod efektivne kamatne stope.

Metod efektivne kamatne stope je metod koji računa troškove otplate finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza kao i troškove dodeljivanja kamatnih prihoda ili kamatnih troškova u određenom periodu. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta (na primer, mogućnost plaćanja unapred) ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Kalkulacija uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava, osim za (i) finansijska sredstva koja su postala kreditno obezvređenja (nivo 3), za koja se prihod od kamata obračunava po efektivnoj kamatnoj stopi na njihovu amortizovanu vrednost umanjenu za ispravku vrednosti po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka i (ii) finansijska sredstva koja se kupuju ili realizuju sa obezvređenjem za kreditne gubitke, za koja se originalna kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa primenjuje na amortizovanu vrednost.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihod od naknada i provizija se priznaje tokom vremena po proporcionalnom metodu, onako kako se usluge pružaju, kada klijent istovremeno dobija i služi se koristima nastalim po osnovu činjenja Banke. Ovim prihodom su obuhvaćene naknade koje se često ponavljaju – za vođenje računa, servisiranje računa, paketa po tekućim računima itd.

Ostali prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada Banka zadovolji činidbenu obavezu, obično nakon sprovođenja relevantne transakcije. Iznos naknada i provizija koje su uplaćene ili potraživanja predstavlja transakcionu cenu za uslugu, koja se identifikuje kao izvršenje konkretne obaveze. Ovaj приход obuhvata naknade u platnom prometu, naknade za gotovinska poravnanja, naplatu ili gotovinske isplate.

3.4. Prihodi od dividendi

Dividende se priznaju u bilansu uspeha kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza

Finansijski instrumenti

Finansijskim instrumentom se smatra svaki ugovor kojim nastaje finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza, uz istovremeno nastajanje finansijske obaveze, odnosno finansijskog sredstva trećih lica.

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo je svako sredstvo koje je:

- gotovina,
- instrument kapitala drugog pravnog lica,
- ugovorno pravo za primanje gotovine ili nekog drugog finansijskog sredstva od drugog pravnog lica,
- ugovorno pravo za razmenu finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim pravnim licem, pod uslovima koji su potencijalno povoljni,
- ugovor koji će biti ili može biti izmiren instrumentima sopstvenog kapitala i koji je nederivatni, a za koji Banka jeste ili može biti u obavezi da primi promenljiv broj instrumenata sopstvenog kapitala,
- ugovor koji će biti ili može biti izmiren instrumentima sopstvenog kapitala i koji je derivatni, a koji će biti ili može biti izmiren drugačije nego razmenom fiksnog iznosa gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj instrumenata sopstvenog kapitala.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza je svaka ugovorena obaveza:

- da isporuči gotovinu ili drugo finansijsko sredstvo drugom pravnom licu,
- da razmeni finansijske instrumente sa drugim pravnim licem pod uslovima koji su potencijalno nepovoljni.

Pravila procenjivanja finansijskih instrumenata

Sa aspekta klasifikacije i merenja, MSFI 9 uvodi nove kriterijume za klasifikaciju finansijskih sredstava, osim vlasničkih instrumenata i derivata, koji se zasnivaju na proceni poslovnog modela upravljanja konkretnim finansijskim sredstvima i ugovornim karakteristikama novčanih tokova finansijskih instrumenata.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva

Pri početnom priznavanju Banka odmerava finansijsko sredstvo po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva.

Procena o tome kako će se klasifikovati finansijsko sredstvo, vrši se na osnovu Bančinog poslovnog modela i ispunjenosti testa karakteristika ugovorenog novčanog toka.

Banka može kod inicijalnog priznavanja neopozivo opredeliti da finansijska sredstva, koja inače ispunjavaju kriterijume za vrednovanje po amortizovanom trošku (AC) ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI), priznaje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), ukoliko na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvenu neusaglašenosti do koje bi inače došlo.

Poslovni model određuje da li novčani tokovi proizilaze iz prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba. Poslovni model za klasifikaciju finansijskih sredstava se određuje na odgovarajućem nivou agregiranja.

Ispunjenost testa karakteristika ugovorenih novčanih tokova podrazumeva da se novčani tokovi sastoje isključivo od plaćanja glavnice i kamata na preostalu glavnici (SPPI kriterijum).

Klasifikacija i merenje

Finansijska sredstva se mogu klasifikovati u sledeće kategorije:

- ✓ finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku (AC)
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat sa gubicima i dobitcima reklasifikovanim u bilans uspeha - „recycling“ (FVOCI) po prestanku priznavanja
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat bez reklasifikovanja gubitaka i dobitaka u bilans uspeha (FVOCI)

(a) Amortizaciona vrednost (AC)

Finansijska imovina se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, a generisani novčani tokovi moraju da se sastoje isključivo od plaćanja glavnice (nominalna vrednost date finansijske imovine koja se treba naplatiti po dospeću) i kamate (naknada u novcu za pozajmljena sredstva), što predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja uz uvećanje, ili umanjenje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamatne stope za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću, umanjeno za sve isplate i korekcije po osnovu obračunatih očekivanih kreditnih gubitaka.

Retke prodaje, čak i velike vrednosti ili česte prodaje male vrednosti, prodaja koja se vrši neposredno pre dospeća finansijskih sredstava (manje od 3 meseci pre dospeća) i kada su prihodi od takve prodaje okvirno približni iznosu koji bi bio prikupljen po osnovu preostalih ugovornih tokova gotovine, prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskih sredstava, prodaje koje se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Banke i koji je jednokratni, nisu u suprotnosti sa ovim modelom.

Rezultati analize poslovnih modela i procene ugovorenih novčanih tokova pokazali su da Banka procenjuje i dalje kredite, plasmane date klijentima i bankama, po amortizovanoj vrednosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

(b) Fer vrednost kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska imovina se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje te finansijske imovine, kao i na osnovu ugovorenih uslova da na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Ovaj model podrazumeva veću učestalost ili vrednost prodaje, uglavnom iz razloga promene u uslovima na tržištu, i/ili za potrebe održavanja likvidnosti.

Rezultati analize poslovnih modela i procene ugovorenih novčanih tokova pokazali su da Banka procenjuje dužničke hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Ukoliko dužničke HoV ne ispunjavaju test karakteristika ugovorenih novčanih tokova, vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Fer vrednost kroz bilans uspeha (FVTPL)

Poslovni model, koji za posledicu ima merenje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, podrazumeva da Banka upravlja finansijskom imovinom u cilju ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine. Banka donosi odluku na osnovu fer vrednosti imovine i upravlja njome kako bi ostvarila te fer vrednosti. U tom slučaju cilj Banke obično dovodi do aktivnog kupovanja i prodaje. Ukoliko su dužničke HoV ili vlasničke HoV, uključujući učešća u kapitalu pravnih lica, pribavljene sa namerom da budu prodane odmah ili u kratkom roku, klasifikuju se kao sredstva za trgovanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Uzimajući u obzir prirodu obaveza Banke, računovodstvo finansijskih obaveza je isto kao i u skladu sa zahtevima MRS 39. Banka nema finansijske obaveze koje se procenjuju kao FVTPL i nema nameru da to učini.

Obezvredenje finansijskih sredstava

U skladu sa MSFI 9, metodologija za obezvređenje se značajno menja, i zamenjuje se pristup MRS 39 nastalog gubitka, sa principom budućeg očekivanog gubitka („expected credit loss „ECL, eng.) kroz uključivanje uticaja očekivanog kretanja makroekonomskih varijabli na buduće kretanje verovatnoće gubitka na bazi statistički dokazanih međuzavisnosti. Obračun troškova obezvređenja za očekivane gubitke se vrši za sva potraživanja i druge dužničke instrumente koji se ne procenjuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i neopozive obaveze i izdate garancije. Troškovi obezvređenja baziraju se na očekivanom kreditnom gubitku u skladu sa verovatnoćom neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci, osim u slučaju kada postoji značajno pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja, kada se procena kreditnih gubitaka vrši na bazi verovatnoće neizmirenja obaveza za period životnog veka instrumenta.

Banka je definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe 1, 2 i 3 u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)****Finansijska sredstva (nastavak)***Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)**NIVO 1*

U nivo 1 kreditnog rizika Banka svrstava finansijske instrumente kod kojih od početnog priznavanja nije značajno porastao kreditni rizik.

Očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u nivou 1 predstavlja najviše jednogodišnju porciju obračunatih kreditnih gubitaka.

Ovako obračunati, očekivani 12-omesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi naizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

NIVO 2- Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka finansijske instrumente svrstava u nivo 2 kreditnog rizika kada identifikuje da za njih postoji jedan ili više od navedenih indikatora koji mogu ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- docnja od 31-90 dana
- restrukturiranje potraživanja koje nije problematično
- blokada računa od strane NBS u trajanju od 30 dana i duže
- pogoršanje rejtinga za 2 rejting klase

Značajno povećanje kreditnog rizika za segment izloženosti prema državama i finansijskim institucijama je utvrđen kao pad od dve rejting kategorije, posmatrano u odnosu na rejting skale renomiranih eksternih rejting agencija (Moody's, Fitch, S&P).

Na datum izveštavanja, Banka odmerava ispravku vrednosti po finansijskom instrumentu u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja.

NIVO 3- Status neizmirenja obaveza

U nivo 3 kreditnog rizika svrstavaju se finansijska instrumenta koja se smatraju problematičnim, odnosno kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja. Banka je identifikovala listu indikatora koje prati radi identifikacije statusa problematičnih komitenata:

- blokada računa duža od 60 dana u kontinuitetu
- smanjenje otplatnog kapaciteta koje se može ogledati u:
 - smanjenju u poslovnim prihodima od 50%
 - smanjenju kapitala veće od 50%
- za fizička lica potraživanja koja u sistemu banke imaju status tužena
- za pravna lica i preduzetnike klijent u statusu tužen ,stečaj , UPPR
- klijent nije predao poslednji finansijski izveštaj u registar privrednih subjekata
- za pravna lica, preduzetnike i fizička lica ukoliko se nalaze u sektoru naplate potraživanja (WOD);
- Druge informacije koje ukazuju na probleme u poslovanju ili mogu uticati na nemogućnost servisiranja duga, kao što su:
 - učestalo opominjanje klijenta o izmirenju obaveza, otežani pregovori, nagoveštaj klijenta da ima ili će imati probleme u poslovanju i

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

- druga vrsta informacija koje tokom monitoringa uoči kreditni referent u vezi sa negativnim promenama u poslovanju klijenta, u odnosu na okolnosti koje su postojale prilikom odobravanja plasmana

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva.

Budući novčani tok određuje se na osnovu uvida u bonitet dužnika i izloženosti kreditnom riziku.

Ukidanje ispravke vrednosti za moguće gubitke po osnovu nenaplativosti se obuhvata kao prihod perioda u kome se ukidanje vrši.

Definitivni otpis nenaplativih potraživanja se vrši na osnovu odluke suda, poravnanja zainteresovanih strana, ili na bazi odluka nadležnog organa u Banci.

Banka vrši računovodstveni otpis (prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju) problematičnih potraživanja, za koja obračunati iznos obezvređenja iznosi 100% njihove bruto vrednosti.

Način i koraci sprovođenja računovodstvenog otpisa definisani su aktima Sektora za naplatu potraživanja.

3.6 Rezervisanja

Rezervisanja za pokriće troškova i rashoda su nefinansijske obaveze neizvesne u pogledu roka i iznosa. Rezervisanje se priznaje kada Banka ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat nekog prošlog događaja, pri čemu se takva obaveza može pouzdano proceniti, a verovatan ishod je da će za izmirenje te obaveze biti potreban odliv ekonomskih koristi. Rezervisanja se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih novčanih tokova po stopi pre oporezivanja koja je odraz sadašnjih tržišnih procena vremenske vrednosti novca i, gde je primenjivo, rizika koji su povezani sa datom obavezom. Banka ne vrši diskontovanje budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati u bliskoj budućnosti.

3.7. Ugovori o prodaji i ponovnoj kupovini

Ugovori o prodaji hartija od vrednosti radi njihove ponovne kupovine („repo“), predstavljaju hartije od vrednosti po ugovorima o ponovnoj prodaji („obrnuti repo“) te se shodno tome evidentiraju kao krediti i pozajmice drugim bankama. Razlika između prodajne cene i cene ponovne kupovine se tretira kao kamata i obračunava se za vreme trajanja ugovora koristeći se metodom efektivne kamatne stope.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe izveštaja o novčanim tokovima, gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospeća kraćim od tri meseca od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima centralne banke, blagajničke zapise i ostale pogodne hartije od vrednosti, opozive kredite i pozajmice date bankama, dospela potraživanja drugih banaka i kratkoročne državne hartije od vrednosti

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9 Nematerijalna ulaganja**

Stečene licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe.

3.10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno merenje osnovnih sredstava vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Za naknadno merenje građevinskih objekata, nakon početnog priznavanja, Banka primenjuje model revalorizacije u skladu sa MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema".

Oprema Banke je iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Građevinski objekti redovno podležu revalorizaciji. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrednosti građevinskih objekata po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjene knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava, terete direktno revalorizacione rezerve, dok sva ostala smanjenja terete bilans uspeha.

Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva i ako se sredstvo ne koristi od strane Banke. U poslednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrednost sredstva (opciono).

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

• zgrade	1,3%
• računarska oprema	20,0%
• vozila	20,0%
• nameštaj i oprema	12,5%-20,0%
• ulaganja u tuđe građevinske objekte	20,0%

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstava utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda/rashoda.

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjeno za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Kada se revalorizovana sredstva prodaju, iznos revalorizacije uključen u revalorizacionu rezervu prenosi se na neraspoređenu dobit.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva koja imaju neograničen korisni vek upotrebe ne podležu amortizaciji i proveru da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou i kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti. Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a), kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja umanjenja vrednosti.

3.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Investiciona nekretnina drži se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koristi se od strane Banke.

Zemljište koje se drži u operativnom zakupu se klasifikuje i računovodstveno obuhvata kao investiciona nekretnina ukoliko ispunjava ostale zahteve iz definicije investicione nekretnine.

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će entitet u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i ako se nabavna vrednost investicione nekretnine može pouzdano odmeriti. Investiciona nekretnina se u početku odmerava po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno odmeravanje. Nabavna vrednost kupljene investicione nekretnine obuhvata njenu kupovnu cenu i sve direktno pripisane izdatke. Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se naknadno vrednuju po metodu fer vrednosti. Fer vrednost investicionih nekretnina odražava uslove tržišta na kraju izveštajnog perioda. Dobitak ili gubitak koji proizlazi iz promene fer vrednosti investicione nekretnine se priznaje u bilansu uspeha za period u kome je nastao.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Banci i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

3.13. Zalihe

Zalihe se u momentu pribavljanja vrednuju primenom metoda istorijskog troška, ili metoda neto prodajne vrednosti u zavisnosti koja je od ove dve vrednosti niža. Istorijski trošak podrazumeva da se zalihe iskazuju na bazi troškova nabavke, a neto prodajna vrednost je vrednost po kojoj se zalihe mogu realizovati na tržištu. U okviru zaliha se nalaze i sredstva stečena naplatom potraživanja. Ukoliko ima naznaka da je neka imovina obezvređena, naplativ iznos imovine se procenjuje kako bi se definisao iznos obezvređenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Lizing

Zakupi – računovodstvena politika od 1. januara 2019.

Banka kao zakupac

Banka klasifikuje lizing (zakupi nekretnina i opreme) u skladu sa MSFI16, koji podrazumeva da se na prvi dan trajanja zakupa, u bilansima priznaje imovina sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu zakupa (lizinga) i to u iznosu sadašnje diskontovane vrednosti tih obaveza u lizing periodu. Pod lizing periodom se podrazumeva čitav period trajanja zakupa, kao i period mogućeg produženja zakupa koji je predviđen ugovorom. Izbor diskontne stope uslovljen je kamatnom stopom koja je implicirana u lizingu (na osnovu plaćanja lizinga, negarantovane preostale vrednosti, fer vrednosti osnovnog sredstva i početni direktni troškovi zajmodavca). Diskontna stopa može se odrediti i kao inkrementalna stopa pozajmljivanja tj. kao kamatna stopa koju bi korisnik lizinga morao da plati za sličan lizing ili, ako se ona ne može utvrditi, po kojoj ceni korisnik lizinga može dobiti sredstva na tržištu za kupovinu iste ili slične imovine (imovine slične vrednosti) pod istim uslovima (sličan rok). Banka vrši preračun diskontne, odnosno inkrementalne stope, kod promene odredbi ugovora (trajanja lizinga, promene u opciji otkupa predmetne imovine, promene budućih plaćanja usled promene stope u lizing ugovoru). Promene procena (na primer, promene procena ekonomskog veka ili rezidualne vrednosti sredstva koje je predmet lizinga), ili promene okolnosti (na primer, neizvršenje novčanih obaveza korisnika lizinga) ne izazivaju novo klasifikovanje lizinga tj. preračun diskontne odnosno inkrementalne stope.

Banka će svakog meseca evidentirati trošak kamate na obavezu lizinga i trošak amortizacije na diskontovano pravo na korišćenje sredstva. Svakog meseca, po dospeću faktura za plaćanje zakupa, smanjivaće se iznos obaveza za lizing.

Banka će vršiti ponovno vrednovanje obaveze za lizing po osnovu nastanka određenih događaja (npr. promena lizing perioda, promena cene zakupa, značajna promena inkrementalne stope...). Banka u tom slučaju priznaje iznos ponovnog vrednovanja obaveze za lizinga kao korekcije prava na korišćenje sredstva.

Ukoliko je iznos zakupa male vrednosti (mesečni iznos zakupa do EUR 100) i/ili ukoliko se ugovor o zakupu sklapa na rok od 12 meseci i kraće, Banka te zakupe neće tretirati u skladu sa ovim standardom.

Banka kao zakupodavac

Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamenu za jedno ili više plaćanja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Računovodstvene politike u primeni do 31. decembra 2018.

Zakup se klasifikuje na početni datum kao finansijski ili operativni. Zakup koji prenosi Banci sve rizike i koristi koji idu uz vlasništvo, klasifikovan je kao finansijski zakup. Operativni zakup je zakup koji nije finansijski. Plaćanja operativnog zakupa se priznaju kao operativni trošak u bilansu uspeha na linearnoj osnovi tokom trajanja zakupa.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno prikazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenoj za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3.16. Primanja zaposlenih

(a) Naknade zaposlenima

Kratkoročne naknade zaposlenima uključuju zarade, naknade zarada, poreze i doprinose za socijalno osiguranje. Kratkoročne naknade zaposlenima priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastale.

Banka i njeni zaposleni su u zakonskoj obavezi da vrše plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u skladu sa važećim zakonskim propisima. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje su obaveza Fonda. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Otpremnine

U skladu sa važećim zakonskim propisima Banka je dužna da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti u visini tri prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi Republike Srbije, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Ove isplate se priznaju u bilansu stanja kao obaveza, u skladu sa procenom ovlašćenog aktuara u diskontovanom iznosu.

Aktuarski dobici i gubici koji proizilaze iz korekcija po osnovu iskustva kao i iz promena u aktuarskim pretpostavkama, knjiže se na teret ili u korist bilansa uspeha i razgraničavaju se na očekivani prosečni preostali radni staž odnosnih zaposlenih.

Pretpostavke koje je aktuar koristio za obračun rezervacija za buduće obaveze po osnovu otpremnine za odlazak u penziju:

- podaci o zaposlenima: ukupan radni staž na dan 31. decembra 2019. godine, godina rođenja i pol, broj godina do starosne odnosno pune penzije;
- demografske pretpostavke Republike Srbije – mortalitet i stopa fluktuacije (20%) i invalidnosti;
- diskontna stopa 4,5%;
- pretpostavljeni geometrijski rast zarada od 4% godišnje tokom celokupnog perioda za koji se rezervišu sredstva.

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa, kao višak radne snage, u zamenu za otpremninu. Banka priznaje otpremninu prilikom raskida radnog odnosa kada je evidentno da će Banka ili da raskine radni odnos sa zaposlenim radnikom, u skladu sa detaljnim zvaničnim planom bez mogućnosti odustajanja, ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa a u svrhu smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Tekući porez na dobit i odloženi porezi

a) *Tekući porez na dobit*

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima u Republici Srbiji, na osnovu dobiti iskazane u propisanom poreskom bilansu. Banka sama obračunava porez na dobit odnosno godišnju poresku obavezu i iznos akontacije za narednu godinu.

Porez na dobit u iznosu od 15% plaća se na osnovu godišnje dobiti iskazane u Poreskom bilansu i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u poreskoj prijavi – obrazac PDP. Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne kao i privremene razlike. Poreski bilans se predaje u roku od 180 dana po isteku perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

b) *Odloženi porezi*

Odloženi porez na dobit se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima Banke. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorišćene poreske kredite i neiskorišćene poreske gubitke, do iznosa za koji je verovatno da će buduću oporezivu dobiti biti dovoljni da omoguće realizaciju (iskorišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih kredita i neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.18. Akcijski kapital

Obične akcije se klasifikuju kao kapital.

(a) *Troškovi emisija akcija*

Dodatni troškovi koji se mogu direktno pripisati izdavanju novih akcija ili sticanju pravnog lica se prikazuju u kapitalu kao odbitak, umanjeno za porez, od priliva sredstava. Svaki iznos veći od fer vrednosti primljenih sredstava iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija se iskazuju kroz kapital kao emisiona premija.

(b) *Dividende od akcija*

Dividende od akcija evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3.19. Finansijske garancije

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izmiri svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom. Takve finansijske garancije Banka daje bankama, finansijskim institucijama i drugim organizacijama, za račun svojih klijenata, radi obezbeđenja kredita, prekoračenja po tekućem računu, i drugih bankarskih usluga.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon početnog priznavanja, bančine obaveze po garancijama se odmeravaju kao veće od:

a) inicijalno priznate vrednosti umanjene za amortizaciju obračunatu da bi se u bilansu uspeha na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja garancije priznao prihod od naknade i b) najbolje procene iznosa gubitka od obezvređenja za garantovanu izloženost, što se utvrđuje na osnovu ECL modela.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

4.1 Uvod

Poslovanje Banke je izloženo različitim finansijskim rizicima i to poslovanje zahteva identifikovanje, procenu, praćenje, ublažavanje i kontrolu upravljanja rizicima, kao i postavljanje adekvatnog sistema za izveštavanje o upravljanju rizicima. Upravljanje rizicima Banka ostvaruje preko posebne organizacione jedinice za upravljanje rizicima. Banka svojim aktima propisuje procedure za identifikovanje, merenje, procenu rizika kao i upravljanje rizicima u skladu sa propisima, standardima i pravilima struke.

Politikom upravljanja rizicima Banka definiše jedinstven sistem za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena raznim vrstama rizika kao što su:

1. rizik likvidnosti;
2. kreditni rizik;
3. tržišni rizik;
4. rizici izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
5. rizici ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva;
6. rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena;
7. operativni rizik (uključujući i pravni rizik).

4.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je definisan kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze. Rizik likvidnosti nastaje usled značajnog povlačenja postojećih izvora finansiranja, nemogućnosti pribavljanja novih izvora sredstava (rizik likvidnosti izvora sredstava), kao i zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva usled poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

U cilju adekvatnog upravljanja i kontrole rizika likvidnosti Banka je implementirala interne procedure kojima se definiše sveobuhvatni sistem upravljanja ovim rizikom, uključujući nadležnosti i odgovornosti učesnika u procesu kao i kontrole i metodologije kojima se postiže efikasnost sistema upravljanja ovim rizikom.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti u Banci podrazumeva:

- definisanje principa upravljanja rizikom likvidnosti,
- organizacionu strukturu koja podržava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti,
- procedure za identifikaciju, merenje, mitigaciju i praćenje rizika likvidnosti,
- informacioni sistem koji podržava upravljanje rizikom likvidnosti,
- pravovremene i adekvatne aktivnosti u situacijama povećanog rizika likvidnosti,
- usvajanje Plana poslovanja u slučaju nepredvidjenih događaja i Plana oporavka Banke,
- sistem interne kontrole upravljanja rizikom likvidnosti

U svom poslovanju Banka se pridržava sledećih osnovnih principa za upravljanje rizikom likvidnosti:

- Banka aktivno prati izloženost riziku likvidnosti po značajnim valutama koje prelaze 5% obaveza Banke (RSD, EUR, USD i CHF)
- Obezbedjenje kontinuirane stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja, prema tipu izvora i tenorima, u kom smislu su utvrdjeni limiti koncentracije izvora sredstava i maksimalno učešće u depozitnoj bazi po klijentu
- Formiranje nivoa visoko likvidne aktive i adekvatnog nivoa rezervi likvidnosti koji se sastoji od gotovine, sredstava na računima kod ino-banaka, obavezne rezerve kod Narodne banke Srbije u valutama EUR i RSD i visoko likvidnih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Ministarstvo finansija Republike Srbije.
- Banka ima utvrdjene interne procedure postupanja u slučaju povećanog rizika likvidnosti kao i sisteme ranog upozorenja na potencijalno pogršanje likvidnosnog profila Banke. Plan poslovanja Banke u slučaju nastupanja nepredvidjenih događaja kao i Plan oporavka Banke predmet su redovnog godišnjeg testiranja i revizije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

- Procena rizika likvidnosti je obavezan deo procedure kod odobravanja novog proizvoda
- Redovno sprovođenje stres testova koji su zasnovani na scenarijima specifičnim za banku ili generalno tržište na kome Banka posluje, kako bi se identifikovali izvori potencijalne krize likvidnosti kao i uslovi i načini pod kojima bi Banka i u ovakvim situacijama održala nivo likvidnosti na zahtevanom nivou uz punu ispunjenost regulatornih i interno definisanih limita.

Organi i organizacioni delovi Banke koji su direktno uključeni u proces upravljanja rizikom likvidnosti su:

- Upravni odbor Banke usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima čiji je sastavni deo upravljanje rizikom likvidnosti kao i Plan oporavka Banke
- Izvršni odbor Banke usvaja procedure Banke za upravljanje rizicima i obezbeđuje njihovu punu primenu
- Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO) prati izloženosti Banke riziku likvidnosti i indikatora ranog upozorenja i predlaže mere za unapredjenje profila likvidnosti Banke
- Sektor za upravljanje sredstvima odgovoran je za dnevno upravljanje likvidnosti i održavanje definisanih internih i regulatornih limita na odobrenom nivou.
- Sektor za upravljanje rizicima implementira procedure za merenje, analizu i praćenje rizika likvidnosti i razvija metodologije za internu procenu rizika likvidnosti i njegovo stres testiranje
- Interna revizija vrši nezavisnu procenu adekvatnosti usvojenih procedura za upravljanje rizikom likvidnosti najmanje jednom godišnje

Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki Banke koje mogu imati uticaj na njenu poziciju likvidnosti. Interna identifikacija, merenje i praćenje rizika likvidnosti oslanja se na GAP analizu budućih tokova gotovine ovih pozicija raspoređenih u vremenske intervale prema preostaloj ročnosti. Za bilansne pozicije za koje nije moguće unapred utvrditi tačan datum priliva ili odliva sredstava, Banka koristi pretpostavke koje su bazirane na analizi istorijskog kretanja ovih pozicija ili na bazi ekspertske procene.

Banka definiše individualne i kumulativne limite GAP-a likvidnosti koje posmatra kako na agregatnom nivou (konsolidovani prikaz), tako i po značajnim valutama. Limiti su definisani kao limit odnosa između kumulativnog gepa do jednog meseca i ukupne aktive banke kao i za tromesečni gep u odnosu na ukupnu aktivu Banke.

Naredna tabela prikazuje sredstva i obaveze grupisane u kategorije prema preostalom ugovorenom roku dospeća na datum bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31.Decembar 2019. godine	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno ('000 RSD)
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.019.237	-	-	-	-	2.019.237
Hartije od vrednosti	1.882.192	806.654	-	-	-	2.688.846
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	250.672	2.940	-	-	-	253.612
Kredit i potraživanja od komitenata	503.314	415.553	2.603.197	4.665.123	1.462.824	9.650.011
Ostala sredstva	5.012	322	80	3.134	3.571	12.119
Ukupno aktiva	4.660.427	1.225.469	2.603.277	4.668.257	1.466.395	14.623.825
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	22.467	211.668	1.710.241	1.121	-	1.945.497
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4.371.152	670.262	2.971.461	1.804.910	91.342	9.909.127
Ostale obaveze	185.403	1.404	1.087	1.444	-	189.338
Ukupne obaveze	4.579.022	883.334	4.682.789	1.807.475	91.342	12.043.962
Net Gap (Ukupna aktiva - Ukupne obaveze)	81.405	342.135	(2.079.512)	2.860.782	1.375.053	2.579.863

Na dan 31.Decembar 2018. godine	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno ('000 RSD)
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.590.911	-	-	-	-	1.590.911
Hartije od vrednosti	1.142.614	489.692	-	-	-	1.632.306
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	452.915	2.955	-	-	-	455.870
Kredit i potraživanja od komitenata	258.368	462.359	2.355.920	5.676.253	2.135.508	10.888.409
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	5.087	913	-	-	-	6.000
Ostala sredstva	3.967	3.568	274	3.495	3.844	15.149
Ukupno aktiva	3.453.863	959.488	2.356.195	5.679.747	2.139.353	14.588.645
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	663.522	499.159	1.080	1.839.220	-	3.002.981
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4.148.812	436.590	2.234.801	1.595.423	55.471	8.471.097
Ostale obaveze	109.878	1.956	1.022	1.160	4	114.020
Ukupne obaveze	4.922.212	937.705	2.236.903	3.435.803	55.475	11.588.098
Net Gap (Ukupna aktiva - Ukupne obaveze)	(1.468.350)	21.783	119.291	2.243.945	2.083.878	3.000.547

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Nediskontovani tokovi gotovine

Iznosi prikazani u tabeli koja sledi prikazuju ugovorene nediskontovane tokove gotovine finansijskih instrumenata sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine.

Na dan 31.12.2019	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.019.237	-	-	-	-	2.019.237
Hartije od vrednosti	2.370.295	1.015.841	-	-	-	3.386.136
Kreditni i potraživanja od banaka	250.672	2.940	-	-	-	253.612
Kreditni i potraživanja od komitenata	380.995	466.760	2.778.119	5.159.025	2.053.033	10.837.931
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	5.021.199	1.485.541	2.778.119	5.159.025	2.053.033	16.496.916

Na dan 31.12.2019	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25.030	217.095	1.716.160	1.177	-	1.959.462
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4.372.224	672.605	3.004.008	1.849.968	91.969	9.990.774
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	4.397.254	889.700	4.720.168	1.851.145	91.969	11.950.236

Na dan 31.12.2018	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.590.911	-	-	-	-	1.590.911
Hartije od vrednosti	1.222.020	523.723	-	-	-	1.745.743
Kreditni i potraživanja od banaka	452.963	2.955	-	-	-	455.918
Kreditni i potraživanja od komitenata	280.112	536.633	2.663.356	6.412.582	2.620.349	12.513.033
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	3.546.006	1.063.312	2.663.356	6.412.582	2.620.349	16.305.605

Na dan 31.12.2018	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	666.512	506.988	28.462	1.854.468	-	3.056.430
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4.149.972	437.801	2.256.217	1.646.298	56.455	8.546.743
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	4.816.484	944.789	2.284.679	3.500.766	56.455	11.603.173

Tokom 2019-te godine Banka je održavala nivo likvidnosti na zadovoljavajućem nivou. Likvidne rezerve su značajno povećane tokom godine, u čemu najviše učestvuju hartije od vrednosti Ministarstva Finansija Republike Srbije kojima se slobodno trguje na sekundarnom tržištu. Sa druge strane Banka je ojačala depozitnu bazu kroz smanjenje kratkoročnih pozajmica od drugih banaka i povećanje depozita korporativnih klijenata i štednih depozita stanovništva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)****Regulatorni pokazatelji likvidnosti**

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke, Banka je u obavezi sastavljanja i redovnog izveštavanja Narodne banke Srbije o nivou likvidnosti Banke kroz pokazatelj likvidnosti banke, uži pokazatelj likvidnosti banke i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom.

Pokazatelj likvidnosti banke i uži pokazatelj likvidnosti banke

Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja banke prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po vidjenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, sa druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po vidjenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednim mesec dana od dana izveštavanja sa druge strane.

<u>Pokazatelj likvidnosti Banke</u>	<u>31. decembar</u>
2019. godina	2,25
2018. godina	2,55

<u>Uži pokazatelj likvidnosti Banke</u>	<u>31. decembar</u>
2019. godina	2,16
2018. godina	2,25

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Ovaj pokazatelj se značajno oslanja na Basel III regulativu Evropske Unije (Commission Delegated Regulation EU 2015/61) sa odredjenim manjim izmenama radi prilagodjavanja lokalnim uslovima. U tom smislu najznačajnije razlike odnose se na uključenje iznosa obavezne rezerve kod Narodne banke Srbije koji prekoračuje iznos obračunate rezerve i uključenje hartija od vrednosti Ministarstva Finansija Republike Srbije bez primene korektivnih faktora.

Regulatorni zahtev je da se visoko likvidna aktiva održava na nivou od minimum 100% u odnosu na neto odliv sredstava. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom Banke na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine bio je sledeći:

<u>LCR</u>	<u>31. decembar</u>
2019. godina	275%
2018. godina	147%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku i mogućnosti da dužnik ne izvrši svoje obaveze prema Banci u ugovorenom iznosu i na dan dospeća. Izloženost kreditnom riziku prevashodno proizilazi iz poslova kreditiranja.

Da bi održala kreditni rizik na prihvatljivom nivou, Banka:

- pregleda kreditnu sposobnost dužnika po kreditima, garancijama i drugim proizvodima,
- utvrđuje limite kreditnih zaduženja na bazi procene rizika,
- posluje sa kreditno sposobnim komitentima i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja.

Komitenti su pod kontinuiranim nadzorom, a ograničenja u izloženosti riziku se po potrebi koriguju. Ograničenja rizika se određuju u zavisnosti od raznih vrsta instrumenata obezbeđenja.

Koncentracija rizika po privrednim delatnostima je takođe pod stalnim praćenjem iako ograničenja nisu postavljena.

Izloženost riziku prema jednom dužniku uključujući i banke je pod ograničenjima i obuhvata kako bilansnu tako i vanbilansnu izloženost riziku. Ukupna izloženost riziku po pojedinom komitentu u odnosu na ograničenja se razmatra pre nastanka transakcije.

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana obuhvata:

- upravljanje kreditnim rizikom u postupku odobravanja i realizacije plasmana.
- upravljanje kreditnim rizikom u postupku praćenja i naplate plasmana.

Organizacioni delovi Banke nadležni za preuzimanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana pravnih i fizičkih lica su Poslovni sektor sa mrežom filijala kao i Sektor za upravljanje sredstvima za plasmane bankama i drugim finansijskim institucijama. Organizacioni delovi Banke nadležni za nezavisnu procenu kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana su Sektor za procenu kreditnih aplikacija kao i Sektor za upravljanje sredstvima Banke

Upravni i Izvršni odbor su organi Banke koji učestvuju u postupku odlučivanja o odobravanju kredita i nastanku drugih potraživanja Banke, kao i u izmenama uslova kredita i drugih potraživanja, i sastavljeni su od članova koji ispunjavaju uslove za članstvo u skladu sa zakonskom regulativom (Zakon o bankama i Odluka Narodne Banke Srbije o sprovođenju odredaba zakona o bankama koje se odnose na davanje preliminarnog odobrenja za osnivanje banke i dozvole za rad banke, kao i pojedinih odredaba koje se odnose na davanje saglasnosti Narodne Banke Srbije), a njihova ovlašćenja, odgovornosti i delokrug bliže su regulisani Statutom Banke.

Članove kreditnog odbora i drugih odbora regulisanih Zakonom o Bankama i gore navedenom Odlukom imenuje Upravni odbor Banke.

Dinamika održavanja sednica Kreditnog odbora, kvorum za donošenje odluka, kao i sam postupak rada Kreditnog odbora Banke definisani su Poslovníkom o radu Kreditnog odbora.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana (nastavak)

Velike izloženosti

Izvršni odbor Banke je ovlašćen da donosi odluke o odobrenju velikih izloženosti prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom na osnovu posebne Odluke Upravnog odbora Banke.

Izvršni odbor Banke je dužan da najmanje kvartalno obavesti Upravni odbor o sledećem:

- o svim transakcijama zaključenim sa povezanim licima, uključujući i pravne poslove sa licima koja su povezana sa povezanim licima Banke
- datim odobrenjima, odnosno svim plasmanima koji su odobreni jednom licu ili grupi povezanih lica, kojima Banka povećava svoju izloženost prema tom licu ili grupi povezanih lica

Praćenje plasmana

Organizacioni delovi Banke u čijoj nadležnosti je preuzimanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnih plasmana dužni su da vrše praćenje pojedinačnog plasmana i dužnika. Praćenje pojedinačnog plasmana obuhvata:

- Monitoring finansijskog stanja dužnika,
- Praćenje redovnosti u izvršavanju obaveza,
- Statusne i organizacione promene dužnika tj. ažurnost dokumentacije,
- Monitoring sredstava obezbeđenja,
- Identifikovanje potrebe za restrukturiranjem ili refinansiranjem obaveza klijenata, analiza ekonomske opravdanosti i sprovođenje procesa
- Ostale faktore koji utiču na sposobnost izvršenja obaveza dužnika
- Praćenje i naplata plasmana za sve dužnike koji su u docnji do 30 dana

Praćenje pojedinačnih plasmana u statusu neizmirenja obaveza

Organizacioni deo Banke nadležan za upravljanje kreditnim rizikom u postupku praćenja i naplate plasmana sa statusom neizmirenja obaveza je Sektor za naplatu potraživanja i Sektor za ljudske resurse i pravne poslove.

Na mesečnom nivou Sektor za naplatu potraživanja izveštava Komisiju za naplatu potraživanja o statusu klijenata po segmentima i danima docnje u cilju što boljeg praćenja i naplate potraživanja od klijenata i uspostavljanju sistema ranog detektovanja potencijalnih problematičnih plasmana.

Komisija za naplatu potraživanja kao organ upravljanja lošom aktivom

- vrši praćenje klijenata koji su u statusu problematični (preko 60 dana docnje - Watch list).
- prati klijente po sistemu ranog prepoznavanja (EWS) identifikovani kako potencijalni problematični, (donosi odluke o postupcima prema pojedinačnim klijentima na osnovu informacija dobijenih od Sektora za naplatu potraživanja, kao i Poslovnom sektoru sa mrežom filijala)

Sistem definisanja ranog prepoznavanja potencijalnih problematičnih potraživanja (EWS) kao i Watch liste je u nadležnosti Sektora za procenu kreditnih aplikacija u saradnji sa Sektorom za naplatu potraživanja i Sektora za upravljanje rizicima i predmet je stalnog unapređenja shodno trenutnoj informatičkoj podršci.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolia

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke primenjuje se u svim organizacionim jedinicama Banke u čijoj nadležnosti su poslovi koji se odnose na odobravanje i praćenje plasmana, kao i na nivou:

- Sektora za upravljanje rizicima
- Sektor finansijske kontrole
- Izvršni i Upravni odbor Banke

Praćenjem i identifikovanjem kreditnih rizika na nivou portfolija, Banka analizom strukture i karakteristika portfolija blagovremeno identifikuje faktore koji mogu dovesti do povećanja kreditnog rizika.

Identifikovanje kreditnog rizika na nivou portfolija Banke se sprovodi kroz utvrđivanje tekuće izloženosti kreditnom riziku na osnovu trenutnih i istorijskih podataka kao i utvrđivanjem izloženost kreditnom riziku koji može nastupiti u budućem periodu kroz projekcije i simulacije portfolija Banke.

Interno izveštavanje koje se tiče kreditnih rizika pokriva sledeće oblasti:

- kvalitet portfolija – izveštaji o kvalitetu portfolija sadrže detaljne prikaze mišljenje o strukture portfolija i fokusiraju se na indikatore koncentracije, kao i na ključne indikatore kvaliteta portfolija Banke, na osnovu kojih se daju predlozi/mišljenja o potencijalnim budućim efektima i koracima koje treba preduzeti u cilju unapređenja poslovanja Banke
- klasifikacija kredita klijenata – klasifikacija kredita po kategorijama rizika i rejting se rade minimum kvartalno. Podela po segmentima portfolija je potrebna da bi se pružio dobrog dragocen odgovarajući uvid u smislu izvora rizika
- ispravka vrednosti po kreditima – analiza rezervisanja i ispravke vrednosti po kreditima smatra se važnom kao indikator kvaliteta portfolija i sredstvo za identifikaciju izvora pogoršanja kredita
- veliki dužnici – analiza velikih angažovanja se fokusira na znatne koncentracije prema odredjenim klijentima, kao i na uskladenost sa propisima
- pokazatelje ranog upozorenja o ugroženosti aktivnosti i finansijskog položaja Banke definisanih Planom oporavka
- nivo problematičnih potraživanja (PE i NPE ka i FBE status), kretanje NPL portfolija u skladu sa Odlukom o izveštavanju NBS, strukturu NPL portfolija i njeno pokrivenje ispravnima vrednosti.
- Kvaratno stresiranje portfolija u okviru ICAAP procesa i izveštavanje Upravnog odbora o rezultatima sprovedenih stres testova i njihov efekat na interni kapitalni zahtev
- praćenje kvaliteta aktive po danima dočnje i njihovo kretanje za sve segmente portfolija tj. fizička lica, mala i srednja preduzeća i velika preduzeća
- praćenje statusa preuzetih nekretnina po osnovu naplate potraživanja

Kontrola i nadzor

Organizacioni delovi Banke u funkciji nezavisne kontrole i nadzora nad sistemom upravljanja rizicima:

- Unutrašnja revizija,
- Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke i sprečavanje pranja novca

Organi Banke u funkciji nezavisne kontrole i nadzora nad sistemom upravljanja kreditnim rizikom:

- Upravni odbor Banke,
- Izvršni odbor Banke,
- ALCO odbor Banke,
- Odbor za reviziju,
- Kreditni odbor,
- Komisija za naplatu potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Pored redovnih nezavisnih procena efikasnosti i pouzdanosti sistema upravljanja kreditnim rizikom Banka je dužna da najmanje jednom godišnje testira kvalitet primenjenih internih modela za procenu kreditnog rizika.

Izloženost Banke kreditnom riziku

Banka izloženost kreditnom riziku svojih finansijskih sredstava utvrđuje primenom MSFI9 na način dalje opisan u ovom odeljku.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Sredstva koja se vode po amortizovanoj vrednosti

Procena na pojedinačnoj osnovi-nivo 3

Na svaki izveštajni datum Banka identifikuje finansijska sredstva za koja će se obračun ispravke vrednosti vršiti na pojedinačnoj osnovi (individualna procena – pojedinačno značajne izloženosti).

Kriterijumi za identifikaciju potraživanja koja moraju da se procenjuju na pojedinačnoj osnovi su:

1. Identifikovanim statusom neizmirenja obaveza tj. statusom default-a;
2. Svi finansijski instrumenti koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa IFRS 9;
3. Izloženost prema bankama klasifikovanim u V,G i D;
4. Izloženosti sa statusom FB/NPE;
5. Iznos potraživanja po dužniku.

U skladu sa ovim kriterijumima potraživanja koja moraju da se procenjuju na pojedinačnoj osnovi su potraživanja prema sledećim dužnicima:

- a) bankama klasifikovanim u kategorije V, G i D kod kojih je ukupna vrednost izloženosti prema banci veća od 200.000 EUR, na dan obračuna;
- b) pravna lica i preduzetnici kod kojih je ukupna vrednost izloženosti po dužniku veća od 40.000 EUR, na dan obračuna;
- c) fizička lica sa izloženošću iznad 30.000 EUR, na dan obračuna.

Pojedinačno značajne izloženosti - Banka procenjuje na svaki izveštajni datum da li postoji objektivni dokaz da je vrednost finansijskog sredstva umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog procenjivanja sredstva.

Kriterijumi koje Banka koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju uključuju:

1. finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju kao što su promena klasifikacije dužnika; dužnik kasni u izmirenju obaveza prema državi, drugim poveriocima ili prema zaposlenima ili neredovno izvršava obaveze po osnovu poreza i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih, u značajnom iznosu, po proceni banke; značajno i kontinuirano smanjenje poslovnih prihoda u prethodne dve godine; kapital dužnika je značajno smanjen (veće od 50%) usled gubitaka tokom prethodna dva perioda izveštavanja; postoji materijalno značajno smanjenje (veće od 50%) poslovnih prihoda;
2. postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati kamata i/ili glavnice ili o neispunjavanju drugih ugovornih odredaba; najkasnije kada je dužnik u docnji 90 dana po osnovu bilo kog plasmana; plasman je problematičan u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke;
3. banka je bitno promenila uslove otplate plasmana usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene. odnosno klijenti koji se nalaze u statusu NPE/RES, u skladu sa tačkom 35a do 35d Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke za problematična potraživanja banke;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)**

4. izvesno je pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom ili pokretanje druge vrste finansijske reorganizacije, što se može identifikovati na osnovu: dužnik je u blokadi duže od 60 dana na dan procene; dužnik je u postupku likvidacije; nad dužnikom je pokrenut sudski postupak (utuženje); nad dužnikom je pokrenut predstečajni postupak ili je u toku stečajni postupak nad bilo kojom strateški značajnom članicom ekonomske celine kojoj pripada dužnik; ispunjeni su razlozi za pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom koji su definisani zakonom kojim se uređuje stečaj; dužnik je u postupku pripreme plana reorganizacije / poverioci su prihvatili predloženi plan reorganizacije / dužnik posluje po usvojenom planu reorganizacije; ili dužnik je u postupku sporazumnog finansijskog restrukturiranja u skladu s relevantnim propisom;
5. drugi objektivni dokazi obezvređenja koje potraživanja od klijenta svrstavaju u kategoriju sumnjivih i spornih potraživanja

Ako Banka utvrdi da postoji objektivni dokaz o obezvređenju za pojedinačno značajno finansijsko sredstvo, iznos gubitka je odmeren kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova.

Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine.

Tom prilikom, scenarija koja se uzimaju u obzir su:

- ✓ realizacija kolaterala (pa zatim odvojeno sudski i vansudski),
- ✓ restrukturiranje i reprogramiranje,
- ✓ stečaj,
- ✓ prodaja potraživanja,
- ✓ sve ostalo što smatra relevantnim

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih potraživanja, ali i specifičnostima pojedinačnog finansijskog instrumenta i u skladu sa tim im dodeljuje odgovarajuće pondere, koji u zbiru svih scenarija moraju iznositi 100%.

Na ovaj način, konačni obračunati kreditni gubici ispunjavaju definiciju standarda na način da predstavljaju verovatnoću ponderisane procene kreditnih gubitaka.

U zavisnosti od tipa nepokretnosti nad kojom je uspostavljena hipoteka, lokacije na kojoj se nalazi kao i datuma poslednje procene, Banka u procesu obračuna ispravke vrednosti koristi umanjenu tržišnu vrednost nepokretnosti, kako sledi:

Stambena imovina

Teritorija	Haircuts	Godina naplate
Beograd	20%	1-5
Novi Sad	20%	1-5
Drugi gradovi sa više od 50.000 stanovnika	30%	1-5
Gradovi sa manje od 50.000 stanovnika	40%	1-5
Sela i manji gradovi	45%	1-5

Poslovna imovina

Teritorija	Haircuts	Godina naplate
Beograd	30%	1-5
Novi Sad	30%	1-5
Drugi gradovi sa više od 50.000 stanovnika	40%	1-5
Gradovi sa manje od 50.000 stanovnika	45%	1-5
Sela i manji gradovi	45%	1-5

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Industrijska imovina

Vrsta	Haircuts	Godina naplate
Fabrike	35%	1-5
Skladišta	35%	1-5

Zemljište

Vrsta	Haircuts	Godina naplate
Zemljište Vojvodina	25%	1-5
Zemljište ostalo	30%	1-5

Ostalo

Vrsta	Haircuts	Godina naplate
Oprema	80%	1-5
Vozila	50%	1-3
Garantni depoziti	0%	-
Državne obveznice, HOV za koje država garantuje	0%	-
Državne garancije	0%	-
Prvoklasne garancije	0%	-

U slučajevima kada je datum procene vrednosti hipoteke stariji od 3 godine gore definisani haircut se uvećava za 10%.

Očekivani tokovi gotovine moraju biti svedeni na njihovu sadašnju vrednost. Kao diskontni faktor, Banka koristi efektivnu kamatnu stopu (efektivnu kamatnu stopu obračunatu na dan sklapanja ugovora o kreditu) u slučajevima kada je sa klijentom ugovorena fiksna kamatna stopa, kada je u toku postupka otplate Banka odobrila izmenu uslova otplate, kao i kod utuženih potraživanja, kada imamo restrukturirano potraživanja Banka koristi inicijalnu efektivnu kamatnu stopu po restrukturiranoj partiji. U slučaju kredita sa varijabilnom kamatnom stopom, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa važeća na dan obračuna.

U svrhu utvrđivanja očekivanog perioda naplate kolaterala, Sektor za naplatu potraživanja uzima u obzir sledeće faktore:

- Tip hipoteke (u zavisnosti po kom zakonu je hipoteka uspostavljena, tj. da li je uspostavljena po Zakonu o hipoteci ili po Zakonu o izvršnom postupku);
- Validnost hipotekarne dokumentacije (kvalitet, tj. kompletnost dokumentacije koju Banka poseduje);
- Vrsta, namena, funkcionalnost i veličina nepokretnosti koja je predmet hipoteke i lokacija na kojoj se nepokretnost nalazi;
- Ponuda i tražnja za nepokretnostima koje su predmet kolaterala;
- Faza u kojoj se nalazi proces naplate hipoteke, tj. da li je naplata pokrenuta putem sudskog ili vansudskog postupka namirenja ili se naplata očekuje ostvarivanjem prava iz stečajnog postupka;
- Saradnja klijenta sa Bankom.

Minimalno odnosno maksimalno očekivano vreme naplate iz kolaterala kreće se u rasponu od jedne do pet godina, a u zavisnosti od predviđenih zakonskih rokova, sudske prakse i propisa Republike Srbije po kojima se postupa u procesima realizacije svake pojedinačne hipoteke.

U tom smislu, na procenjeno vreme naplate u najvećoj meri utiče vrsta postupka kroz koji se sprovodi izvršenje (Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o hipoteci, Zakon o parničnom postupku, stečajni postupak i dr.).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)**

Minimalno očekivani period naplate u postupku realizacije hipoteke je jedna godina, i to ukoliko je ista aktivirana prema vanskodskom načinu namirenja trenutno važećeg Zakona o hipoteci, ukoliko se katastar nepokretnosti Republike Srbije drži svih zakonom propisanih rokova za sprovođenje upisa zabeležbe o pravu prodaje i ukoliko dužnik saraduje sa Bankom.

U slučajevima kada se naplata očekuje realizacijom kolaterala primenom bilo kog drugog sudskog postupka (Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o parničnom postupku, stečajni postupak i dr.), na koji Banka ne može da utiče, a koji prvenstveno zavisi od postupanja suda, sudskih izvršitelja i stečajnih upravnika, očekivani period naplate kreće se u rasponu od jedne do pet godina, a u zavisnosti od specifičnosti svakog pojedinačnog instrumenta obezbeđenja. Maksimalno očekivani period naplate od pet godina, primenjuje se u slučajevima kada je tek identifikovano postojanje objektivnog rizika obezvređena a Banka još uvek nije započela pregovore sa klijentom i/ili pokrenula spor protiv klijenta.

Procena na grupnoj osnovi-nivo 1,2,3

Banka sagledava sledeća potraživanja na grupnoj osnovi:

- potraživanja za koja je sagledavanje na pojedinačnoj osnovi pokazalo da nema objektivnog dokaza o obezvređenju;
- potraživanja koja pripadaju grupi malih potraživanja i koja se ne sagledavaju na pojedinačnoj osnovi.

Za potrebe obračuna na grupnoj osnovi, potraživanja u kreditnom portfoliju Banke se grupišu na osnovu sličnih karakteristika sa aspekta kreditnog rizika.

Nivo 1 – očekivani kreditni gubici

Obračun ispravke vrednosti u okviru Nivoa 1 se sprovodi ako na datum izveštavanja kreditni rizik finansijskog instrumenta nije značajno porastao od početnog priznavanja. Banka odmerava rezervisanje za gubitak za taj finansijski instrument po iznosu koji je jednak najviše očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima.

Očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u nivou 1 obračunava se kao jednogodišnja porcija obračunatih kreditnih gubitaka na sledeći način :

$$ECL = EAD * MPD * LGD * DF$$

ECL	Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)
EAD	Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)
MPD	Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)
LGD	Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)
DF	EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

Ovako obračunati, očekivani 12-omesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi naizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Nivo 2 – očekivani kreditni gubici

Na datum izveštavanja, Banka odmerava ispravku vrednosti po finansijskom instrumentu u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja.

Generalni pristup Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta prikazan je formulom:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

ECL	Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)
EAD	Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)
MPD	Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)
LGD	Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)
DF	EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

Na ovaj način obračunati očekivani kreditni gubici za ceo period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju gubitke koje Banka priznaje za potrebe obračuna ispravke vrednosti u nivou 2.

Nivo 3 – očekivani kreditni gubici

Obračun ispravke vrednosti u okviru Nivoa 3 se sprovodi ukoliko su prepoznati kriterijumi za identifikaciju potraživanja koja moraju da se procenjuju na pojedinačnoj osnovi ali se nalaze ispod definisanog praga materijalnosti.

Za dužnike na grupnoj proceni u nivou 3 obračun očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti plasmana i vrednosti dobijene diskontovanjem svih raspoloživih kolaterala inicijalnom efektivnom kamatnom stopom, kao i uzimanjem u obzir naplate mimo sredstava obezbeđenja na preostali iznos (1-LGD unsecured).

Vrednost kolaterala koja se diskontuje je 90% alocirane vrednosti nakon primene haircut-a. Kao diskontni period uzima se prosečna naplata iz kolaterala od 36 meseci.

Ukupna bilansna izloženost kreditnom riziku

Ukupna izloženost kreditnom riziku na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine prikazana je u sledećem pregledu bez uzimanja u obzir bilo kakvog kolaterala ili neke druge kreditne zaštite. Navedene vrednosti iskazane su u bruto i neto knjigovodstvenom iznosu.

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive	15.476.090	15.184.722	15.258.241	14.944.128
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.019.237	2.019.237	1.590.911	1.590.911
Hartije od vrednosti	2.688.846	2.688.846	1.632.306	1.632.306
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	254.942	253.612	456.332	455.870
Kreditni i potraživanja od komitenata	9.934.928	9.650.011	11.140.666	10.888.409
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	6.014	6.000
Ostala sredstva	578.137	573.016	432.012	370.633

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Garancije i akreditivi predstavljaju neopozive obaveze Banke da izvrši plaćanja u slučaju da komitent ne može da izmiri svoju obavezu prema trećem licu i nose isti rizik kao i krediti.

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
II. Vanbilansne stavke	2.447.265	2.439.709	1.569.949	1.567.477
Plative garancije	460.682	460.207	189.366	189.323
Činidbene garancije	704.350	701.389	480.173	478.745
Preuzete neopozive obaveze	1.273.087	1.268.968	900.410	899.409
Ostalo	9.146	9.146	-	-

Promena kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2019. godine

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
01.01.2019.	10.363.134	163.343	614.188	11.140.665
Nova potraživanja	3.136.463	152.705	100.363	3.389.531
Smanjenje/Otplata potraživanja	(3.976.822)	(144.860)	(473.586)	(4.595.268)
Prelazak u Nivo 1	69.165	(57.059)	(12.106)	-
Prelazak u Nivo 2	(652.758)	652.881	(124)	-
Prelazak u Nivo 3	(374.805)	(11.310)	386.115	-
31.12.2019.	8.564.376	755.701	614.851	9.934.928

Promena ispravki vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2019. godine

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
01.01.2019.	17.309	7.790	227.158	252.257
Nova potraživanja	32.526	27.292	119.786	179.605
Smanjenje/Otplata potraživanja	(11.486)	(1.174)	(134.290)	(146.950)
Prelazak u Nivo 1	3.818	(1.853)	(1.965)	-
Prelazak u Nivo 2	(918)	993	(74)	-
Prelazak u Nivo 3	(464)	(1.326)	1.791	-
31.12.2019.	40.784	31.721	212.406	284.911

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Promena kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2018. godine

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
01.01.2018.	8.473.574	903.894	424.202	9.801.670
Nova potraživanja	4.564.708	51.629	258.746	4.875.082
Smanjenje/Otplata potraživanja	2.543.815	159.065	68.268	2.771.148
Prelazak u Nivo 1	-	359.388	189	359.576
Prelazak u Nivo 2	56.036	-	303	56.338
Prelazak u Nivo 3	75.297	273.727	-	349.024
31.12.2018	10.363.134	163.343	614.188	11.140.665

Promena ispravki vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2018. godine

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
01.01.2018.	62.816	43.938	186.654	293.408
Nova potraživanja	8.662	4.182	81.929	94.773
Smanjenje/Otplata potraživanja	51.907	18.981	40.927	111.815
Prelazak u Nivo 1	-	9.293	190	9.483
Prelazak u Nivo 2	834	-	308	1.141
Prelazak u Nivo 3	1.429	12.056	-	13.485
31.12.2018	17.309	7.790	227.158	252.257

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

31.12.2019.									U 000 dinara
	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
Stambeni	1.658.151	106.344	69.387	1.833.882	951	2.045	23.520	26.516	1.807.367
Gotovinski i potrošački	417.945	37.000	91.065	546.010	11.457	11.675	65.979	89.111	456.900
Kreditne kartice	10.118	81	98	10.296	177	26	75	278	10.019
Dozvoljeni minus po tekućim računima	8.232	11	41	8.284	417	6	22	444	7.840
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	2.094.445	143.437	160.591	2.398.473	13.002	13.751	89.595	116.348	2.282.125
Preduzetnici	278.495	-	47.908	326.403	2.511	-	9.612	12.123	314.280
Ukupno stanovništvo	2.372.940	143.437	208.500	2.724.876	15.513	13.751	99.207	128.471	2.596.405
Velika preduzeća	564.894	-	-	564.894	5.208	-	-	5.208	559.686
Srednja preduzeća	2.427.301	284.972	43.079	2.755.352	11.523	13.989	8.137	33.649	2.721.702
Mala preduzeća	2.401.695	207.361	295.488	2.904.543	6.973	3.168	102.201	112.341	2.792.202
Mikro preduzeća	695.323	119.932	67.784	883.039	1.569	813	2.867	5.248	877.791
Ostalo	102.225	-	-	102.225	-	-	-	-	102.225
Privredni klijenti	6.191.437	612.264	406.351	7.210.052	25.272	17.970	113.204	156.446	7.053.606
Ukupno	8.564.377	755.701	614.851	9.934.928	40.784	31.721	212.412	284.917	9.650.011
Banke	254.942	-	-	254.942	1.330	-	-	1.330	253.612

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

31.12.2018.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti			Ukupno ispravka vrednosti	U 000 dinara
					S1	S2	S3		Neto
Stambeni	2.038.945	86.662	120.718	2.246.325	430	1.073	36.334	37.837	2.208.487
Gotovinski i potrošački	608.715	43.282	104.849	756.847	5.946	6.343	53.947	66.235	690.612
Kreditne kartice	17.225	814	1.415	19.454	154	60	1.350	1.564	17.890
Dozvoljeni minus po tekućim računima	12.772	206	3.609	16.587	404	66	3.586	4.056	12.531
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	2.677.657	130.964	230.591	3.039.213	6.934	7.541	95.217	109.692	2.929.520
Preduzetnici	408.370	1.760	47.198	457.328	1.345	231	9.619	11.195	446.133
Ukupno stanovništvo	3.086.027	132.725	277.789	3.496.541	8.279	7.772	104.836	120.887	3.375.654
Velika preduzeća	511.468	-	-	511.468	1.559	-	-	1.559	509.909
Srednja preduzeća	2.371.139	-	24.797	2.395.936	3.591	-	5.582	9.173	2.386.763
Mala preduzeća	3.658.396	-	202.691	3.861.087	3.325	-	111.997	115.322	3.745.765
Mikro preduzeća	685.617	30.618	108.912	825.148	556	17	4.743	5.316	819.831
Ostalo	50.487	-	-	50.487	-	-	-	-	50.487
Privredni klijenti	7.277.107	30.618	336.400	7.644.125	9.030	17	122.323	131.370	7.512.755
Ukupno	10.363.134	163.343	614.188	11.140.666	17.309	7.790	227.159	252.257	10.888.409
Banke	456.332	-	-	456.332	462	-	-	462	455.870

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 1.

31.12.2019.					U 000RSD
	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	1.556.441	101.710	-	-	1.658.151
Gotovinski i potrošački	373.447	44.498	-	-	417.945
Kreditne kartice	3	10.114	-	-	10.118
Dozvoljeni minus po tekućim računima	8.216	16	-	-	8.232
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.938.107	156.338	-	-	2.094.445
Preduzetnici	259.979	18.516	-	-	278.495
Ukupno stanovništvo	2.198.086	174.854	-	-	2.372.940
Velika preduzeća	506.157	58.737	-	-	564.894
Srednja preduzeća	2.246.153	181.147	-	-	2.427.301
Mala preduzeća	2.174.172	227.523	-	-	2.401.695
Mikro preduzeća	649.312	46.011	-	-	695.323
Ostalo	102.225	-	-	-	102.225
Privredni klijenti	5.678.018	513.418	-	-	6.191.437
Ukupno	7.876.104	688.272	-	-	8.564.377
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	254.942	-	-	-	254.942

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2018.					U 000 RSD
	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	1.961.499	77.445	-	-	2.038.945
Gotovinski i potrošački	546.330	62.385	-	-	608.715
Kreditne kartice	166	17.059	-	-	17.225
Dozvoljeni minus po tekućim računima	12.723	50	-	-	12.772
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	2.520.718	156.939	-	-	2.677.657
Preduzetnici	381.792	26.578	-	-	408.370
Ukupno stanovništvo	2.902.510	183.517	-	-	3.086.027
Velika preduzeća	511.468	-	-	-	511.468
Srednja preduzeća	2.159.018	212.121	-	-	2.371.139
Mala preduzeća	3.038.883	619.513	-	-	3.658.396
Mikro preduzeća	609.088	76.529	-	-	685.617
Ostalo	50.487	-	-	-	50.487
Privredni klijenti	6.368.944	908.164	-	-	7.277.107
Ukupno	9.271.453	1.091.681	-	-	10.363.134
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	456.332	-	-	-	456.332

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 2.

31.12.2019.						U 000 RSD
	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	10.643	-	63.620	32.081	-	106.344
Gotovinski i potrošački	466	-	23.914	12.621	-	37.000
Kreditne kartice	-	-	81	-	-	81
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	6	5	-	11
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	11.109	-	87.621	44.707	-	143.437
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	11.109	-	87.621	44.707	-	143.437
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	284.972	-	-	-	-	284.972
Mala preduzeća	171.863	35.488	9	-	-	207.361
Mikro preduzeća	97.106	4.534	-	18.291	-	119.932
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	553.941	40.023	9	18.291	-	612.264
Ukupno	565.049	40.023	87.630	62.998	-	755.701
od čega: restrukturirana	248.162	-	-	159	-	248.320
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2018.						U 000 RSD
	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	-	-	59.459	27.204	-	86.662
Gotovinski i potrošački	834	-	28.582	13.866	-	43.282
Kreditne kartice	-	-	794	20	-	814
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	164	42	-	206
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	834	-	88.998	41.132	-	130.964
Preduzetnici	501	841	-	418	-	1.760
Ukupno stanovništvo	1.335	841	88.998	41.550	-	132.725
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća	206	-	-	30.413	-	30.618
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	206	-	-	30.413	-	30.618
Ukupno	1.540	841	88.998	71.963	-	163.343
od čega: restrukturirana	1.335	-	202	-	-	1.537
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 3.

31.12.2019.						U 000RSD
	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	5.952	416	7.742	8.383	46.894	69.387
Gotovinski i potrošački	6.016	2.282	12.350	3.407	67.010	91.065
Kreditne kartice	-	-	-	-	98	98
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	41	41
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	11.968	2.698	20.092	11.790	114.043	160.591
Preduzetnici	1.661	2.726	768	9.549	33.205	47.908
Ukupno stanovništvo	13.629	5.424	20.860	21.339	147.248	208.500
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	43.079	43.079
Mala preduzeća	81.158	4.864	15.540	83.580	110.345	295.488
Mikro preduzeća	18.918	12.399	-	2.933	33.535	67.784
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	100.076	17.263	15.540	86.514	186.959	406.351
Ukupno	113.705	22.686	36.400	107.853	334.207	614.851
od čega: restrukturirana	65.198	1.219	12.208	31.962	20.563	131.150
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2018.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	U 000RSD Ukupno
Stambeni	9.381	2.633	3.649	6.232	98.823	120.718
Gotovinski i potrošački	11.645	16.040	5.433	7.084	64.647	104.849
Kreditne kartice	1	-	-	-	1.414	1.415
Dozvoljeni minus po tekućim računima	0	-	-	-	3.609	3.609
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	21.028	18.673	9.082	13.316	168.492	230.591
Preduzetnici	1.077	1.103	6.193	5.598	33.227	47.198
Ukupno stanovništvo	22.105	19.776	15.275	18.914	201.719	277.789
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	8	-	5.574	-	19.214	24.797
Mala preduzeća	4	1.490	-	-	201.197	202.691
Mikro preduzeća	19.158	11.478	29.766	29.162	19.347	108.912
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	19.169	12.969	35.341	29.162	239.759	336.400
Ukupno	41.274	32.745	50.615	48.076	441.478	614.188
od čega: restrukturirana	5.803	2.908	9.117	2.560	67.545	87.934
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 3 kao i potraživanja koja su restrukturirana.

	u 000 dinara						
31.12.2019.	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S3 potraživanja	Od čega RP* S3	Ispravka vrednosti S3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
Ukupno stanovništvo	2.724.876	128.471	208.500	15.123	99.207	7,65%	106.287
Stambeni	1.833.882	26.516	69.387	128	23.520	3,78%	57.248
Gotovinski i potrošački	546.010	89.111	91.065	14.516	65.979	16,68%	11.951
Kreditne kartice	10.296	278	98	-	75	0,95%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	8.284	444	41	-	22	0,50%	-
Ostalo	-	-	-	-	-	0,00%	-
Stanovništvo	2.398.473	116.348	160.591	14.644	89.595	6,70%	69.198
Preduzetnici	326.403	12.123	47.908	478	9.612	14,68%	37.088
Privredni klijenti	7.210.052	156.446	406.351	116.028	113.204	5,64%	350.130
Usluge smeštaja i ishrane	18.897	14	4.864	-	-	25,74%	4.864
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	56.592	827	483	-	291	0,85%	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.380.605	27.004	26.396	-	10.759	1,91%	26.237
Umetnost, zabava i rekreacija	4.214	113	-	-	-	0,00%	-
Građevinarstvo	1.109.387	17.377	87.585	-	13.680	7,89%	82.449
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	44.984	654	-	-	-	0,00%	-
Informisanje i komunikacije	3.810	37	-	-	-	0,00%	-
Prerađivačka industrija	2.514.894	87.404	180.311	57.608	72.959	7,17%	134.484
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	134.939	451	-	-	-	0,00%	-
Poslovanje nekretninama	692	-	-	-	-	0,00%	-
Saobraćaj i skladištenje	201.741	1.037	2.215	-	382	1,10%	1.581
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.549.603	20.912	100.155	58.420	14.902	6,46%	96.558
Ostalo	189.695	617	4.341	-	231	2,29%	3.958
Ukupno	9.934.928	284.917	614.851	131.150	212.412	6,19%	456.417
Potraživanja od banaka	254.942	1.330	-	-	-	0,00%	-

*RP- restrukturirana potraživanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2018.	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S3 potraživanja	Od čega RP* S3	Ispravka vrednosti S3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
Ukupno stanovništvo	3.496.541	120.887	277.789	22.385	104.836	7,94%	156.430
Stambeni	2.246.325	37.837	120.718	211	36.334	5,37%	105.250
Gotovinski i potrošački	756.847	66.235	104.849	21.447	53.947	13,85%	15.050
Kreditne kartice	19.454	1.564	1.415	-	1.350	7,27%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	16.587	4.056	3.609	-	3.586	21,76%	-
Ostalo	-	-	-	-	-	0,00%	-
Stanovništvo	3.039.213	109.692	230.591	21.658	95.217	7,59%	120.301
Preduzetnici	457.328	11.195	47.198	727	9.619	10,32%	36.129
Privredni klijenti	7.644.125	131.370	336.400	65.549	122.323	4,40%	298.879
Usluge smeštaja i ishrane	26.343	4	6.331	-	-	24,03%	6.331
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	108.026	478	480	-	383	0,44%	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.268.169	1.354	283	-	128	0,02%	124
Umetnost, zabava i rekreacija	5.508	28	-	-	-	0,00%	-
Građevinarstvo	1.060.006	1.695	32.061	-	42	3,02%	32.008
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	40.919	191	-	-	-	0,00%	-
Informisanje i komunikacije	9.820	12	-	-	-	0,00%	-
Prerađivačka industrija	3.040.375	91.893	177.936	5.574	88.329	5,85%	145.384
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	204.494	564	328	-	261	0,16%	-
Poslovanje nekretninama	122.439	-	-	-	-	0,00%	-
Saobraćaj i skladištenje	240.612	731	2.217	-	507	0,92%	1.583
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.423.613	33.572	115.726	59.975	31.842	8,13%	113.450
Ostalo	93.801	848	1.038	-	830	1,11%	-
Ukupno	11.140.666	252.257	614.188	87.934	227.159	5,51%	455.309
Potraživanja od banaka	456.332	462	-	-	-	0,00%	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku dajemo promene potraživanja u nivou S3.

	Bruto 31.12.2018.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2019.	Neto 31.12.2019.
PROMENE S3 POTRAŽIVANJA					
Stambeni	120.718	2.776	54.107	69.387	45.867
Gotovinski i potrošački	104.849	8.474	22.258	91.065	25.086
Kreditne kartice	1.415	82	1.399	98	23
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.609	18	3.586	41	20
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	230.591	11.350	81.350	160.591	70.996
					-
Preduzetnici	47.198	14.611	13.901	47.908	38.296
					-
Ukupno stanovništvo	277.789	25.961	95.251	208.500	109.292
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	24.797	33.466	15.184	43.079	34.942
Mala preduzeća	202.691	267.557	174.760	295.488	193.287
Mikro preduzeća	108.913	23.946	65.074	67.784	64.918
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	336.400	324.969	255.018	406.351	293.147

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

PROMENE S3 POTRAŽIVANJA	Bruto 1.1.2018.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2018.	Neto 31.12.2018.
Stambeni	127.459	7.491	14.233	120.718	84.384
Gotovinski i potrošački	89.151	36.108	20.409	104.849	50.903
Kreditne kartice	915	579	79	1.415	65
Dozvoljeni minus po tekućim računima	2.895	1.173	458	3.609	22
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	220.419	45.351	35.179	230.591	135.374
Preduzetnici	43.061	13.186	9.049	47.198	37.579
Ukupno stanovništvo	263.480	58.537	44.228	277.789	172.953
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	5.588	19.222	13	24.797	19.214
Mala preduzeća	115.186	97.754	10.250	202.691	90.694
Mikro preduzeća	39.949	83.232	14.268	108.913	104.169
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	160.723	200.208	24.532	336.400	214.077
Ukupno	424.202	258.746	68.759	614.189	387.030

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja

Kreditni kojima su izmenjeni inicijalno ugovoreni uslovi su krediti koji su reprogramirani ili restrukturirani usled pogoršanja finansijskog stanja dužnika. odnosno usled problema u izmirivanju obaveza u inicijalno ugovorenim rokovima dospeća.

Banka vrši finansijsku analizu dužnika kod kojih je nastao problem u izmirivanju obaveza i ako proceni da će dužnik nakon izmenjenih uslova biti u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze Banka se odlučuje da takve kredite reprogramira.

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA 31.12.2019.	Restrukturirana potraživanja(RP)- Bruto izloženost	S 1 RP*	S2 RP *	S3 RP*	Ispravka vrednosti RP*	Ispravka vrednosti S 1 RP*	Ispravka vrednosti S2 RP*	Ispravka vrednosti S3 RP*	Učešće RP u bruto izloženosti	Iznos
										sredstava obezbeđenja RP*
Ukupno stanovništvo	15.747	-	625	15.123	12.170	-	192	11.979	2,9%	659
Stambeni	128	-	-	128	-	-	-	-	0,0%	128
Gotovinski i potrošački	15.141	-	625	14.516	12.011	-	192	11.820	2,8%	276
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Poljoprivredni	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Mirko biznis	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Stanovništvo	15.269	-	625	14.644	12.011	-	192	11.820	2,8%	404
Preduzetnici	478	-	-	478	159	-	-	159	0,1%	255
Privredni klijenti	363.724	-	247.696	116.028	33.338	-	12.418	20.920	24,0%	360.996
Usluge smeštaja i ishrane	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	247.696	-	247.696	-	12.418	-	12.418	-	17,9%	247.696
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Građevinarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Informisanje i komunikacije	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Prerađivačka industrija	57.608	-	-	57.608	7.288	-	-	7.288	2,3%	54.880
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Saobraćaj i skladištenje	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	58.420	-	-	58.420	13.632	-	-	13.632	3,8%	58.420
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Ukupno	379.471	-	248.321	131.150	45.508	-	12.610	32.899	26,9%	361.655
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-

*RP-restrukturirana potraživanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA 31.12.2018.	Restrukturirana potraživanja(RP)- Bruto izloženost			Ispravka vrednosti RP	Ispravka vrednosti S 1 RP	Ispravka vrednosti S 2RP	Ispravka vrednosti S3 RP	Učešće RP u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja RP	
	S 1 RP	S2 RP	S3 RP							
Ukupno stanovništvo	23.921	-	1.537	22.385	13.084	-	127	12.957	4,5%	1.370
Stambeni	211	-	-	211	-	-	-	-	0,0%	211
Gotovinski i potrošački	22.483	-	1.036	21.447	12.644	-	127	12.517	4,1%	658
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Poljoprivredni	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Mirko biznis	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Stanovništvo	22.694	-	1.036	21.658	12.644	-	127	12.517	4,1%	869
Preduzetnici	1.228	-	501	727	440	-	-	440	0,4%	501
Privredni klijenti	65.549	-	-	65.549	35.543	-	-	35.543	4,1%	59.975
Usluge smeštaja i ishrane	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Poljoprivrede, šumarstvo i ribarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Građevinarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Informisanje i komunikacije	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Prerađivačka industrija	5.574	-	-	5.574	5.574	-	-	5.574	0,2%	-
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Saobraćaj i skladištenje	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	59.975	-	-	59.975	29.968	-	-	29.968	3,9%	59.975
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Ukupno	89.470	-	1.537	87.934	48.627	-	127	48.499	8,6%	61.344
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
RP-restrukturirana potraživanja										

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja

U 2019. godini Banka je imala restrukturiranih potraživanja koja su po metodologiji banke svrstana u nivo 2. a to su:

- Gotovinski i potrošački krediti u iznosu od 625 hiljada dinara
- Krediti pravnim licima u iznosu od 247.696 hiljada dinara

Kretanje restrukturiranih potraživanja tokom 2019. godine u okviru nivoa 1 nije bilo, dok u okviru nivoa 2 i nivoa 3 prikazano je usledećoj tabeli:

	Bruto restrukturirana S2 potraživanja 31.12.2018.	Nova restrukturirana S2 potraživanja	Smanjenje restrukturiranih S2 potraživanja	Bruto 31.12.2019.	Neto 31.12.2019.
Stambeni	-	-	-	-	-
Gotovinski	1.036	-	411	625	433
Kreditne kartice	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.036	-	411	625	433
Preduzetnici	501	-	501	-	-
Ukupno stanovništvo	1.537	-	912	625	433
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	247.696	-	247.696	235.278
Mala preduzeća	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	-	247.696	-	247.696	235.278
Ukupno	1.537	247.696	912	248.321	235.711
Banke	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja

	Bruto restrukturirana S3 potraživanja 31.12.2018.	Nova restrukturirana S3 potraživanja	Smanjenje restrukturiranih S3 potraživanja	Bruto 31.12.2019.	Neto 31.12.2019.
Stambeni	211	-	83	128	128
Gotovinski	21.447	-	6.931	14.516	2.696
Kreditne kartice	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	21.658	-	7.014	14.644	2.824
Preduzetnici	727	-	249	478	320
Ukupno stanovništvo	22.385	-	7.263	15.123	3.144
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	5.574	-	5.574	-	-
Mala preduzeća	59,975	56.053	-	116.028	95.108
Mikro preduzeća	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	65.549	56.053	5.574	116.028	95.108
Ukupno	87.934	56.053	12.836	131.150	98.252
Banke	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja od banaka	-	-	-	-	-
Ostala sredstva koja se ne klasifikuju	-	-	-	-	-
UKUPNO	87.934	56.053	12.836	131.150	98.252

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Potraživanja od komitenata pokrivena kolateralima

31.12.2019.	S1 klijenti					S2 klijenti					S3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni	1.590.265	10.300	-	-	1.600.565	105.255	139	-	-	105.394	57.248	-	-	-	57.248
Gotovinski i potrošački	44.598	3.481	-	-	48.079	3.492	-	-	-	3.492	11.951	-	-	-	11.951
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivredni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirko biznis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.634.863	13.781	-	-	1.648.644	108.747	139	-	-	108.886	69.198	-	-	-	69.198
Preduzetnici	234.646	439	-	-	235.085	-	-	-	-	-	37.088	-	-	-	37.088
Ukupno stanovništvo	1.869.509	14.220	-	-	1.883.729	108.747	139	-	-	108.886	106.287	-	-	-	106.287
Velika preduzeća	179.466	-	-	-	179.466	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	1.617.189	63.697	-	-	1.680.886	284.972	-	-	-	284.972	43.079	-	-	-	43.079
Mala preduzeća	1.796.112	65.405	-	-	1.861.517	183.783	-	-	-	183.783	245.514	-	-	-	245.514
Mikro preduzeća	606.599	17.712	-	-	624.311	53.168	58.737	-	-	111.905	61.536	-	-	-	61.536
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	4.199.365	146.814	-	-	4.346.180	521.923	58.737	-	-	580.660	350.130	-	-	-	350.130
Ukupno	6.068.874	161.035	-	-	6.229.909	630.670	58.876	-	-	689.545	456.417	-	-	-	456.417
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Potraživanja od komitenata pokrivena kolateralima

31.12.2018.	S1 klijenti					S2 klijenti					S3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni	1.942.224	12.390	-	-	1.954.614	85.049	-	-	-	85.049	105.250	-	-	-	105.250
Gotovinski i potrošački	59.308	97	-	-	59.405	1.970	-	-	-	1.970	15.050	-	-	-	15.050
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivredni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirko biznis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	2.001.532	12.486	-	-	2.014.019	87.019	-	-	-	87.019	120.301	-	-	-	120.301
Preduzetnici	336.521	4.495	-	-	341.016	501	-	-	-	501	36.129	-	-	-	36.129
Ukupno stanovništvo	2.338.053	16.981	-	-	2.355.034	87.520	-	-	-	87.520	156.430	-	-	-	156.430
Velika preduzeća	270.662	-	-	-	270.662	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	1.836.686	29.569	-	-	1.866.255	-	-	-	-	-	19.214	-	-	-	19.214
Mala preduzeća	3.131.092	86.982	-	-	3.218.074	-	-	-	-	-	176.613	-	-	-	176.613
Mikro preduzeća	497.845	66.993	-	-	564.838	30.413	-	-	-	30.413	94.773	8.279	-	-	103.052
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	5.736.286	183.544	-	-	5.919.829	30.413	-	-	-	30.413	290.600	8.279	-	-	298.879
Ukupno	8.074.339	200.524	-	-	8.274.864	117.933	-	-	-	117.933	447.030	8.279	-	-	455.309
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije

31.12.2019.	Potraživanja od S1 i S2 klijenata					Potraživanja od S 3 klijenta				
	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo
Ukupno stanovništvo	2.487.596	-	5.430	-	23.351	208.500	-	-	-	1
Stambeni	1.735.714	-	5.430	-	23.351	69.387	-	-	-	-
Gotovinski i potrošački	454.945	-	-	-	-	91.065	-	-	-	-
Kreditne kartice	10.199	-	-	-	-	98	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	8.243	-	-	-	-	41	-	-	-	1
Poljoprivredni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirko biznis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	2.209.101	-	5.430	-	23.351	160.591	-	-	-	1
Preduzetnici	278.495	-	-	-	-	47.908	-	-	-	-
Privredni klijenti	6.803.701	-	-	-	-	406.351	-	-	-	-
Usluge smeštaja i ishrane	14.032	-	-	-	-	4.864	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	56.109	-	-	-	-	483	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.354.209	-	-	-	-	26.396	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	4.214	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	1.021.801	-	-	-	-	87.585	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	44.984	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	3.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	2.334.583	-	-	-	-	180.311	-	-	-	-
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	134.939	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	692	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	199.526	-	-	-	-	2.215	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.449.449	-	-	-	-	100.155	-	-	-	-
Ostalo	185.353	-	-	-	-	4.341	-	-	-	-
Ukupno	9.291.297	-	5.430	-	23.351	614.851	-	-	-	1
Potraživanja od banaka	9.667	-	-	154.397	90.878	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije

31.12.2018.	Potraživanja od S1 i S2 klijenata					Potraživanja od S 3 klijenta				
	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo
Ukupno stanovništvo	3.187.267	-	-	7.006	24.478	277.788	-	-	-	1
Stambeni	2.094.179	-	-	6.950	24.478	120.718	-	-	-	-
Gotovinski i potrošački	651.997	-	-	-	-	104.849	-	-	-	-
Kreditne kartice	17.984	-	-	56	-	1.415	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	12.978	-	-	-	-	3.608	-	-	-	1
Poljoprivredni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirko biznis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	2.777.137	-	-	7.006	24.478	230.590	-	-	-	1
Preduzetnici	410.130	-	-	-	-	47.198	-	-	-	-
Privredni klijenti	7.307.725	-	-	-	-	336.400	-	-	-	-
Usluge smeštaja i ishrane	20.012	-	-	-	-	6.331	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	107.547	-	-	-	-	480	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.267.886	-	-	-	-	283	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	5.508	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	1.027.945	-	-	-	-	32.061	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	40.919	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	9.820	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	2.862.439	-	-	-	-	177.936	-	-	-	-
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	204.167	-	-	-	-	328	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	122.439	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	238.396	-	-	-	-	2.217	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.307.887	-	-	-	-	115.726	-	-	-	-
Ostalo	92.762	-	-	-	-	1.038	-	-	-	-
Ukupno	10.494.993	-	-	7.006	24.478	614.188	-	-	-	1
Potraživanja od banaka	261.809	-	-	167.237	27.286	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu fluktuacija tržišnih cena. Osnovni tržišni rizici kojima je Banka izložena su kamatni rizik, devizni rizik i ostali tržišni rizici.

Rizik od promene kamatnih stopa

Banka je izložena promenama u preovlađujućem nivou tržišnih kamatnih stopa koje imaju uticaja na njenu finansijsku poziciju i tokove gotovine. Kao rezultat takvih promena, kamatna marža može da se poveća, smanji i da prouzrokuje gubitke u slučaju neočekivanih promena. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim kamatnim stopama i Banka ih redovno usklađuje.

Aktivnost upravljanja rizikom ima za cilj optimizaciju neto prihoda od kamate, održavanje tržišne kamatne stope na konzistentnom nivou u skladu sa poslovnom strategijom Banke, Rukovodstvo Banke upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

Banka je implementirala interne procedure kojima definiše sistem i metodologije upravljanja kamatnim rizikom, nadležnosti i odgovornosti učesnika sistema, ali i kontrole koje se preduzimaju u cilju što efikasnijeg funkcionisanja sistema.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve kamatno osetljive pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka može biti izložena različitim oblicima kamatnog rizika:

- Riziku vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk), odnosno Rizik promene cena. Ovaj rizik proizilazi iz razlike u datumu dospeća (za fiksne stope) i datuma promene cene (za promenljive stope) za sredstva, obaveze i vanbilansne pozicije Banke;
- Riziku krive prinosa (yield curve risk) - rizik koji nastaje usled promena oblika i nagiba krive prinosa, kada nepredviđeni pomaci krive imaju nepovoljne učinke na prihod ili na osnovnu ekonomsku vrednost;
- Baznom riziku (basis risk) - usled različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama u pogledu dospeća, odnosno ponovnog određivanja cena;
- Riziku opcija (optionality risk) - zbog opcija ugrađenih u kamatno osetljive pozicije (krediti sa mogućnošću prevremenog povlačenja, različite vrste obveznica ili zapisa koje sadrže opciju kupovine ili prodaje, različite vrste depozitnih instrumenata bez dospeća koji deponentima daju pravo povlačenja sredstava u bilo kom trenutku, često i bez plaćanja bilo kakvih penala).

U cilju upravljanja izloženosti kamatnom riziku Banka koristi GAP metodologiju kamatne stope.

Analiza izloženosti kamatnom riziku podrazumeva analiziranje stanja i promena bilansne aktive, pasive i vanbilansnih stavki. Banka vrši identifikaciju izloženosti kamatnom riziku pomoću utvrđivanja neusklađenosti pozicija u značajnijim valutama (RSD, EUR, USD, CHF) i ukupno (na konsolidovanom nivou) za sve valute u kojima posluje.

Analiziranje pozicija bilansne aktive i pasive podrazumeva utvrđivanje kamatno osetljivih stavki razvrstanih prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope, odnosno određivanje očekivanog rasporeda budućih novčanih tokova.

Analiza vanbilansnih stavki (swap-ovi, forward-i) podrazumeva utvrđivanje potencijalnih promena na pozicijama, koje nastaju kao uzrok promena kamatnih stopa na tržištu.

Analiza kamatnih stopa podrazumeva kontinuirano praćenje i prilagođavanje poslova uslovima promene tržišnih kamatnih stopa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Na dan 31.decembra 2019	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Kamatno neosetljive pozicije	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	749.693	-	-	-	-	1.269.544	2.019.237
Hartije od vrednosti	-	-	-	333.453	2.355.393	-	2.688.846
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.704	-	-	-	-	248.908	253.612
Kreditni i potraživanja od komitenata	1.991.621	2.854.414	3.881.675	379.795	249.134	293.373	9.650.011
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	573.016	573.016
Ukupno aktiva	2.746.018	2.854.414	3.881.675	713.248	2.604.527	2.384.841	15.184.722
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.179.714	211.667	530.454	2.236	-	21.425	1.945.497
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2.029.994	651.404	2.909.659	1.540.150	5.286	2.772.635	9.909.127
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	189.338	189.338
Ukupno obaveze	3.209.708	863.071	3.440.113	1.542.385	5.286	2.983.398	12.043.962
GAP (Aktiva - Obaveze):	(463.690)	1.991.343	441.561	(829.137)	2.599.240	(598.557)	3.140.760
<hr/>							
Na dan 31.decembra 2018	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Kamatno neosetljive pozicije	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	332.480	-	-	-	-	1.258.431	1.590.911
Hartije od vrednosti	-	-	200.447	1.377.329	54.530	-	1.632.306
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	254.728	-	-	-	-	201.142	455.870
Kreditni i potraživanja od komitenata	2.603.953	3.097.447	4.602.228	195.734	128.695	260.351	10.888.409
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	6.000	6.000
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	370.625	370.633
Ukupno aktiva	3.191.161	3.097.447	4.802.675	1.573.063	183.233	2.096.549	14.944.129
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.836.841	499.023	1.000	654.973	-	11.144	3.002.981
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1.301.658	922.631	2.285.777	1.604.571	7.082	2.349.378	8.471.097
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	114.020	114.020
Ukupno obaveze	3.138.499	1.421.654	2.286.777	2.259.544	7.082	2.474.542	11.588.098
GAP (Aktiva - Obaveze):	52.662	1.675.794	2.515.898	(686.481)	176.151	(377.993)	3.356.031

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Limiti za GAP kamatne stope su definisani Odlukom Upravnog odbora i redovno se prate.

Kao sastavni deo procene rizika kamatne stope Banka sprovodi stres testove efekata promene kamatnih stopa. Prilikom utvrđivanja izloženosti riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi i limita ovog rizika, Banka procenjuje efekte promene kamatne stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha), kao i na ekonomsku vrednost Banke, primenjujući test - standardni kamatni šok u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je izložena.

Standardni kamatni šok predstavlja pozitivan i negativan paralelni pomak kamatnih stopa za 200 baznih poena (1bp=0,01%).

U postojećoj strukturi kamatnih GAP-ova (posmatrano na konsolidovanom nivou koji uključuje značajne valute odnosno EUR, RSD, CHF i USD) povećanje kamatne stope za 200 baznih poena bi uslovlila promenu ekonomske vrednosti kapitala za 7,04% (2018.: 0,86%). odnosno povećala bi njenu vrednost za RSD 248,294 hiljada (2018.: povećanje za RSD 24.601 hiljada).

Na dan 31.12.2019.

Izraženo u '000 RSD	0-1m	1-3m	3-6m	6-12m	1-2y	2-3y	3-4y	4-5y	5-7y	7-10y	10-15y	15-20y	> 20y	TOTAL
Osetljiva Aktiva	2.734.257	2.854.414	3.655.329	226.345	284.679	324.442	20.546	83.581	2.298.893	67.514	-	238.119	-	12.788.120
Osetljiva Pasiva	-3.221.581	-863.089	-590.509	-2.849.685	-1.316.664	-230.996	-482	-4.509	-195.292	-7.973	-	-	-	-9.280.780
GAP	-487.324	1.991.325	3.064.821	-2.623.339	-1.031.986	93.446	20.065	79.071	2.103.602	59.541	-	238.119	-	3.507.340
Basel 2 Koeficijenti osetljivosti (200 bp promene kamatnih stopa)	0,08%	0,32%	0,72%	1,43%	2,77%	4,49%	6,14%	7,71%	10,15%	13,26%	17,84%	22,43%	26,03%	
Efeki (u '000 RSD)	-390	6.372	22.067	-37.514	-28.586	4.196	1.232	6.096	213.516	7.895	-	53.410	-	248.294
Regulatorni kapital														3.528.261
Total efekti/Regulatorni kapital (max 20%)														7,04%

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Na dan 31.12.2018.

Izraženo u '000 RSD	0-1m	1-3m	3-6m	6-12m	1-2y	2-3y	3-4y	4-5y	5-7y	7-10y	10-15y	15-20y	> 20y	TOTAL
Osetljiva Aktiva	3.898.391	3.693.673	4.500.624	304.967	1.487.785	97.601	27.455	24.516	21.611	56.122	-	105.500	-	14.218.244
Osetljiva Pasiva	-3.729.566	-2.012.648	-427.839	-1.860.809	-1.947.926	-341.248	-843	-843	-7.082	-2.584	-	-	-	-10.331.388
GAP	168.825	1.681.025	4.072.785	-1.555.842	-460.142	-243.647	26.612	23.673	14.529	53.537	-	105.500	-	3.886.857
Basel 2 Koeficijenti osetljivosti (200 bp promene kamatnih stopa)	0,08%	0,32%	0,72%	1,43%	2,77%	4,49%	6,14%	7,71%	10,15%	13,26%	17,84%	22,43%	26,03%	
Efekti (u '000 RSD)	135	5.379	29.324	-22.249	-12.746	-10.940	1.634	1.825	1.475	7.099	-	23.664	-	24.601
Regulatorni kapital														2.873.828
Total efekti/Regulatorni kapital (max 20%)														0,86%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Upravljanje deviznim rizikom bazira se na propisanoj metodologiji Narodne banke Srbije. Banka kreira deviznu poziciju u svim slučajevima kada obavlja transakcije iskazane u stranoj valuti ili u dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom, što uključuje sledeće transakcije:

- Plasiranje i otplata kredita klijentima u stranoj valuti ili dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom
- Formiranje izvora sredstava od klijanata u stranoj valuti ili u dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom
- Obavljanje deviznog (FX) trgovanja za račun Banke i FX trgovanja sa klijentima
- Formiranje drugih potraživanja i obaveza u stranoj valuti po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti

Duga/kratka devizna pozicija predstavlja zbir svih neto dugih/kratkih pozicija u pojedinačnim valutama. Veća apsolutna vrednost od navedenih pozicija predstavlja ukupnu neto otvorenu deviznu poziciju. Maksimalni regulatorno dozvoljeni pokazatelj deviznog rizika Banke iznosi 20% kapitala Banke na dnevnom nivou.

Izloženost deviznom riziku se redovno prati kroz usaglašavanje sa propisanim limitima od strane Narodne banke Srbije, ali i sa interno propisanim limitima. Banka ima aktivan pristup u upravljanju deviznim rizikom kroz oprezno procenjivanje otvorene devizne pozicije primenom valutnih swapova i pridržavanjem ograničenja rizika propisanim od strane NBS kao i ograničenjima sadržanim u internim aktima usvojenim od strane rukovodstva.

Tabela u daljem tekstu prikazuje sumiranu izloženost deviznom riziku na dan 31. decembra 2019. U tabelu su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima po valutama.

Na dan 31.12.2019. godine	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno	RSD	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	26.691	1.146.535	531	5.088	1.178.845	840.392	2.019.237
Hartije od vrednosti	57.077	66.622	-	-	123.698	2.565.148	2.688.846
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	111.101	106.914	35.016	580	253.612	-	253.612
Kredit i potraživanja od komitenata	983	7.578.248	6.784	-	7.586.014	2.063.995	9.650.010
Ostala sredstva	-	1.593	-	-	1.593	10.526	12.119
Ukupno aktiva	195.851	8.899.912	42.331	5.668	9.143.763	5.480.061	14.623.823
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	1.921.436	-	-	1.921.436	24.061	1.945.497
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	190.934	6.934.877	40.853	1.534	7.168.197	2.740.930	9.909.127
Ostale obaveze	728	91.091	1.193	73	93.086	96.252	189.338
Ukupne obaveze	191.662	8.947.404	42.047	1.607	9.182.719	2.861.242	12.043.962
Neto devizna pozicija	4.190	(47.492)	284	4.061	(38.957)	2.618.819	2.579.862

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Na dan 31.12.2018. godine	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno	RSD	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7.227	1.131.169	1.770	5.912	1.146.078	444.833	1.590.911
Hartije od vrednosti	55.681	-	-	-	55.681	1.576.626	1.632.306
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	31.007	168.728	4.442	1.614	205.790	250.080	455.870
Kredit i potraživanja od komitenata	968	8.236.966	444.185	-	8.682.119	2.206.290	10.888.409
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	6.000	6.000
Ostala sredstva	-	1.569	-	-	1.569	7.416	8.986
Ukupno aktiva	94.883	9.538.432	450.397	7.525	10.091.237	4.491.244	14.582.481
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	2.596.793	394.461	-	2.991.253	11.728	3.002.981
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	92.983	5.762.956	54.256	3.670	5.913.865	2.557.232	8.471.097
Ostale obaveze	711	19.071	1.156	70	21.008	93.012	114.020
Ukupne obaveze	93.694	8.378.820	449.873	3.739	8.926.126	2.661.971	11.588.097
Neto devizna pozicija	1.189	1.159.612	524	3.786	1.165.111	1.829.273	2.994.384

Uticaj pada deviznog kursa na neto rezultat Banke:

	Stanje otvorene devizne pozicije		Efekat depresijacije RSD za 10%	
	Dec.2019.	Dec.2018.	Dec.2019.	Dec.2018.
EUR	(47.492)	1.159.612	(4.037)	98.567
CHF	(284)	524	24	45
USD	4.190	1.189	356	101
Ostale valute (duga poz.)	4.284	3.791	364	322
Ostale valute (kratka poz.)	(222)	(5)	19	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima jeste iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji.

Fer vrednost se računa koristeći tržišne informacije raspoložive na datum izveštavanja kao i individualne metode procene Banke.

Fer vrednost nekog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti približno je jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu, kao i sredstva i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope. Za ostala sredstva i obaveze, budući očekivani tokovi gotovine diskontuju se do njihove sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama vode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- Nivo 1: kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- Nivo 2: Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- Nivo 3: Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benchmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi tržišno prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata. Hartije od vrednosti Ministarstva Finansija Republike Srbije denominovane u RSD i EUR revalorizuju se prema prevladjujućoj ceni na sekundarnom tržištu dok se za hartije denominovane u USD koristi postignuta cena na berzi u Štutgartu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

31.12. 2019. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	2.688.846	-	2.688.846
Ukupno	-	2.688.846	-	2.688.846

31.12.2018. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	1.632.306	-	1.632.306
Ukupno	-	1.632.306	-	1.632.306

Tokom 2019. i 2018. godine nije bilo promena nivoa niti reklasifikacija između nivoa fer vrednovanja.

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska (monetarna) aktiva	31.12.2019		31.12.2018	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.019.237	2.019.237	1.590.911	1.590.911
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	253.612	253.612	455.870	455.870
Kredit i potraživanja od komitenata	9.650.011	9.325.511	10.888.409	10.903.271
Ostala sredstva	573.016	573.016	370.633	370.633
Ukupno	12.495.876	12.171.376	13.305.823	13.320.685

Finansijska (monetarna) pasiva				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.945.497	1.935.892	3.002.981	2.938.532
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	9.909.127	9.893.519	8.471.097	8.461.148
Ostale obaveze	189.338	189.338	114.020	114.020
Ukupno	12.043.962	12.018.749	11.588.098	11.513.700

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

31.decembar 2019 godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.019.237	-	-	2.019.237
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	253.612	253.612
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	9.325.511	9.325.511
Ostala sredstva	-	-	573.016	573.016
Ukupno	2.019.237	-	10.152.129	12.171.366

OBAVEZE

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	1.935.892	1.935.892
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	9.893.519	9.893.519
Ostale obaveze	-	-	189.338	189.338
Ukupno	-	-	12.018.749	12.018.749

31.decembar 2018 godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.590.911	-	-	1.590.911
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	455.870	455.870
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	10.903.271	10.903.271
Ostala sredstva	-	-	370.633	370.633
Ukupno	1.590.911	-	11.729.774	13.320.685

OBAVEZE

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	2.938.532	2.938.532
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	8.461.148	8.471.097
Ostale obaveze	-	-	114.020	114.020
Ukupno	-	-	11.513.700	11.513.700

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Sledi opis metodologija i pretpostavki korišćenih za određivanje fer vrednosti onih finansijskih instrumenata koji još nisu evidentirani po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Imovina za koju je fer vrednost približna knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijsku imovinu i obaveze koje su likvidne ili imaju kratkoročno dospeće (manje od jedne godine) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približna fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe primenjuje na depozite na zahtev, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom stopom.

Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom

Fer vrednost finansijske imovine i obaveza sa fiksnom stopom evidentiranih po amortizovanoj vrednosti se procenjuje korišćenjem tržišnih kamatnih stopa uvećanih za tekući kreditni rizik. Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom stopom je zasnovana na diskontovanju gotovinskih tokova koristeći preovlađujuće kamatne stope na dug na novčanom tržištu sa sličnim kreditnim rizikom i dospelošću.

4.6. Rizici izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica

Izloženost Banke prema jednom licu predstavlja ukupan iznos potraživanja i vanbilansnih stavki koje se odnose na to lice ili grupu povezanih lica (kreditni, ulaganja u dužničke hartije od vrednosti, vlasnički ulogi i učešća, izdate garancije i avali i sl.).

Rizik izloženosti, odnosno koncentracija izloženosti, predstavlja izloženost plasmana Banke prema:

- jednom licu ili prema grupi povezanih lica (dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih na osnovu učešća),
- dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih tako da se pogoršanjem ili poboljšanjem finansijskog položaja jednog pogoršava ili poboljšava finansijski položaj drugog,
- fizičko lice punomoćnik pravnog lica,
- dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih na osnovu članstva u organima upravljanja pravnih lica, uključujući istu vrstu povezanosti i članova porodica tih lica,
- članovi porodica fizičkog lica koji su članovi organa upravljanja jednog pravnog lica istovremeno i članovi organa upravljanja drugog pravnog lica,
- prema licu povezanom sa Bankom (članovi bankarske grupe u kojoj je Banka; članovi organa upravljanja Bankom i bankarskom grupom kao i članovi njihovih porodica; lica sa učešćem u Banci, ili bankarskoj grupi, kao i članovi njihovih porodica; pravna lica u kojima sva napred navedena lica imaju kontrolno učešće)

Osnovni cilj upravljanja rizikom izloženosti je eliminacija rizične izloženosti aktive Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica ili licima povezanim sa Bankom. Ovaj cilj ostvariv je strogim pridržavanjem i korišćenjem kreditne politike Banke u domenu prijema i odobravanja zahteva klijenata radi identifikacije povezanih lica i praćenja limita izloženosti Banke prema njima.

Izloženost Banke

- ✓ Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica je izloženost koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke,
- ✓ Prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

Zbir svih velikih izloženosti Banke ne može biti veći od 400% kapitala Banke.

Banka je usvojila limite definisane od strane NBS u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima i posluje u skladu s njima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.7. Rizici ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva

Rizik ulaganja Banke predstavlja rizik ulaganja Banke u jedno pravno / fizičko lice koje nije lice u finansijskom sektoru, kao i ulaganja Banke u osnovna sredstva.

Upravljanje ovim rizikom podrazumeva merenje, praćenje i kontrolu:

1. iznosa ulaganja Banke (Banka stiče pravo na udeo ili akcije) u bilo koje pravno / fizičko lice izvan finansijskog sektora koje ne može biti veće od 10% kapitala Banke,
2. iznosa ulaganja Banke u sopstvena osnovna sredstva,
3. iznosa ukupnog ulaganja Banke (zbir ulaganja pod 1. i 2.) koja ne mogu biti veća od 60% kapitala Banke,
4. kvartalno izveštavanje Upravnog odbora Banke o kretanju pokazatelja od 1 – 3,
5. predlog korektivnih mera Upravnog odbora Banke u cilju održavanja rizika ulaganja u propisanim okvirima.

Limiti ulaganja Banke:

- Plasmani Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru, ne sme preći 10% kapitala Banke; Limit se odnosi na ulaganje na osnovu koga Banka stiče udeo ili stiče akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru
- Ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke mogu iznositi maksimalno 60% kapitala Banke.

Banka je usvojila limite definisane od strane NBS u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima i posluje u skladu s njima.

4.8. Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena

Rizik vezan za zemlju porekla pravnog / fizičkog lica kome je Banka izložena (u daljem tekstu: rizik zemlje je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati svoja potraživanja od pravnog / fizičkog lica koja potiču van naše zemlje, iz razloga koji su posledica politički, ekonomskih ili socijalnih prilika u toj zemlji.

Razlozi koji dovode do pojave izloženosti neke zemlje riziku su:

- politički razlozi - značajne političke promene u okviru neke zemlje zbog kojih je određeni dužnik sprečen da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci (promene vlade i značajne promene zvanične politike u zemlji, politički neredi, ratovi, katastrofe itd.),
- ekonomski razlozi - izrazito nepovoljna privredna kretanja u okviru neke zemlje zbog kojih je dovedeno u pitanje ili sasvim onemogućeno servisiranje spoljnih dugova.

Rizik zemlje se manifestuje kroz:

- rizik neplaćanja koji obuhvata slučajeve u kojima zbog političkih i ekonomskih razloga dužnik nije u mogućnosti da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci.
- rizik transfera koji predstavlja verovatnoću da solventan dužnik iz neke zemlje nije u mogućnosti da dug otplati Banci u odgovarajućoj valuti usled određenih poremaćaja u toj zemlji.
- rizik garancija - koji nastaje zbog izdate garancije licu van teritorije naše zemlje za plaćanje u trećoj zemlji.

Osnovni cilj upravljanja rizikom zemlje je zaštita kompletnog portfolija Banke od mogućnosti pojave rizičnih i nenaplativih potraživanja, a koja potiču od dužnika iz rizičnih zemalja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.9. Operativni rizik (uključujući i pravni rizik kao i rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim tehnologijama značajnim za poslovanje Banke)

Operativni rizik se definiše kao rizik negativnih efekata na finansijske rezultate i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, protivpravnih radnji, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidivih spoljnih događaja.

Banka je uspostavila sistem procedura i metodologija za identifikovanje, procenu, kontrolu i upravljanje operativnim rizicima kojima je izložena u svom poslovanju.

Osnovni metod za identifikaciju i procenu operativnih rizika je RCSA – proces samoprocene rizika i kontrola kojim se obuhvataju svi procesi i aktivnosti u Banci. Događaji iz operativnog rizika se evidentiraju u bazu gubitaka, i to prema:

- poslovnoj liniji
- uzroku događaja
- tipu događaja
- vrsti gubitka

Banka koristi Ključne indikatore rizika (u nastavku: KRI) kao sredstvo procene, praćenja i kontrole operativnog rizika, kao preventivni mehanizam za sprečavanje gubitka po osnovu operativnog rizika koji se koristi u procesu donošenja odluka za poboljšavanje performansi poslovnih procesa i efikasnosti kontrola. Ključni indikatori pružaju informaciju o promenama izloženosti operativnom riziku i predstavljaju mehanizam za proaktivno reagovanje na te promene.

Ceo okvir operativnog rizika je zasnovan na uspostavljenim limitima za operativne rizike koji se baziraju na praćenju nivoa ukupnih događaja operativnog rizika u odnosu na minimalni kapitalni zahtev, kao i nivo najvećeg pojedinačnog događaja u odnosu na kapitalni zahtev za operativne rizike.

Informacioni rizici

Informacioni sistem Banke je uspostavljen kao integralno rešenje sa tendencijom da podrži sve poslovne procese koji se u Banci odvijaju.

Proces upravljanja rizicima IS uspostavlja se u okviru sveobuhvatnog upravljanja rizicima u Banci. IT rizici se klasifikuju kao operativni rizici.

Upravljanje rizicima IS uspostavljeno je i kroz interna akta Banke, politike i procedure vezane za informacioni sistem, njegovo upravljanje, korišćenje, zaštitu i praćenje. Obuhvaćene su i aktivnosti koje se odnose na angažovanje trećih lica koje imaju veze sa IS Banke.

Sistem podržava donošenje poslovnih odluka i u okviru sistema uspostavljen je značajan broj internih kontrola na administrativnom, fizičkom i logičkom nivou.

Formalno su uspostavljene odgovornosti u smislu upravljanja i praćenja rada sistema, kao i izveštavanja rukovodstva Banke o stanju, performansama, bezbednosti i eventualnim problemima u funkcionisanju IS

Banka poseduje registar informacionih dobara, definisani su vlasnici, korisnici, kako i klasifikacija informacionih dobara prema njihovoj važnosti za poslovanje, odnosno stepenu osetljivosti i kritičnosti, uzimajući u obzir moguće posledice narušavanja poverljivosti.

Bezbednost informacionog sistema Banke organizovana je na nekoliko nivoa. Prvi nivo bezbednosti je fizička bezbednost koja se odnosi na kontrolu pristupa objektima Banke, kao i kontrolu pristupa centralnim lokacijama. Drugi nivo je logička bezbednost na nivou operativnih sistema, računarske mreže i mrežnih komponenti, dok je treći nivo logička kontrola pristupa aplikativnim rešenjima i bazama podataka. Takođe, bezbednost podataka se obezbeđuje dodatnim aktivnostima kao što su formiranje redovnih kopija podataka sa sistema i postojanje plana za nastavak poslovanja usled neželjenih događaja i rezervne lokacije Banke. Banka vrši redovna testiranja BCP i DR lokacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****4.10. Upravljanje rizikom kapitala**

Prilikom upravljanja kapitalom Banka ima za cilj da zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedila profit, a ostalim interesnim stranama povoljnosti, kao i da očuva optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala, Banka može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, izda nove akcije ili deo obaveza konvertuje u subordinirane obaveze.

U skladu sa propisima Narodne banke Srbije od Banke se zahteva:

- da održava propisani minimalni novčani deo kapitala u iznosu od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti izračunatoj po srednjem kursu NBS;
- da održava koeficijent adekvatnosti kapitala u odnosu na rizičnu aktivu najmanje 8%.

Sektor finansijske kontrole Banke vrši kontrolu kapitala na osnovu koeficijenta adekvatnosti kapitala i na kraju 2019. godine je iznosio:

	31.12.2019.
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	5.671.608
Emisiona premija	2.877.486
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	151.672
Gubici iz ranijih godina	(5.110.679)
Gubitak tekuće godine	(266.316)
Nematerijalna ulaganja	(40.360)
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala (dodatna prilagođavanja vrednosti)	(2.791)
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/(gubici)	256.949
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika), uz punu primenu tačke 13. Pod 13) Odluke o adekvatnosti kapitala	(5.756)
Osnovni akcijski kapital	3.531.814
Dodatni osnovni kapital	-
<i>Osnovni kapital</i>	3.531.814
<i>Dopunski kapital</i>	-
Ukupan kapital, stanje na dan 31. decembar	3.531.814
Pokazatelj adekvatnosti kapitala, stanje na dan 31. decembra	37%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****4.10. Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)**

Na kraju 2018. godine, pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio kao u nastavku:

	31.12.2018.
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	5.671.608
Emisiona premija	2.877.486
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	151.672
Gubici iz ranijih godina	(5.254.588)
Nematerijalna ulaganja	(55.225)
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala (dodatna prilagođavanja vrednosti)	(1.689)
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/(gubici)	259.362
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	(764.289)
Osnovni akcijski kapital	2.884.338
Dodatni osnovni kapital	-
<i>Osnovni kapital</i>	2.884.338
<i>Dopunski kapital</i>	-
Ukupan kapital, stanje na dan 31.decembar	2.884.338
Pokazatelj adekvatnosti kapitala, stanje na dan 31. decembra	32,57%

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Banka vrši procene i pretpostavke koje utiču na iznose sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima za sledeću finansijsku godinu. Procene i mišljenja se neprekidno evaluiraju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koja se smatra da su razumna u datim okolnostima.

Pogoršanje uslova poslovanja dužnika može uticati na tokove gotovine planirane od strane Rukovodstva kao i na našu procenu umanjenja vrednosti finansijskih i nefinansijskih sredstava u meri u kojoj su informacije bile dostupne, Rukovodstvo je pravilno iskazalo revidirane procene očekivanih budućih tokova gotovine u procenama umanjenja vrednosti.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda.

Oblasti kod kojih je stepen procenjivanja najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Banke opisane su u nastavku.

(a) Gubici zbog umanjenja vrednosti kredita

Banka vrši pregled kreditnog portfolija mesečno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolija pre smanjenja koji se može identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliju. Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koji imaju veze sa negativnim uticajima na aktivu Banke. Rukovodstvo vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliju koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

Značajan porast kreditnih rizika (SICR)

Kako bi se utvrdilo da li je došlo do značajnog porasta kreditnih rizika, Banka upoređuje rizik neizvršenja obaveza koji nastaje tokom trajanja finansijskog instrumenta na kraju izveštajnog perioda, a sa rizikom neizvršenja obaveza na dan inicijalnog priznavanja.

Ukoliko se 10% kredita i plasmana komitentima klasifikovanih u nivo 1 na dan 31. decembar 2019. godine meri primenom životnog veka trajanja ECL (za nivo 2), očekivani gubitak od obezvređenja kredita bi bio veći za RSD 31.868 hiljada (31. decembar 2018. godine: veći za RSD 48,955 hiljada).

Banka je sprovedla analizu senzitivnosti na osnovu događaja nakon datuma bilansa stanja koji su onelodanjeni u Napomeni 37 i utvrdila je da su dve privredne grane koje prve mogu biti pogođene turizam i transport. Koncentracija izloženost Banke prema ovim sektorima u ukupnom portfoliju je 1,05% i 2,27%. Stresiranje ovog dela portfolija je sprovedeno uz pretpostavku da će ovaj deo portfolija preći u nivo 3, što znači i da će sve izloženosti po garancijama biti protestovane, što bi rezultiralo povećanjem ispravke vrednosti za RSD 61.251 hiljadu. Efekat na adekvatnost kapitala je pad za 1.6%.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)***Procena poslovnog modela***

Poslovni model određuje klasifikaciju finansijskih sredstava. Rukovodstvo vrši prosuđivanje prilikom utvrđivanja nivoa agregacije i portfolija finansijskih instrumenata prilikom procene poslovnog modela. Kada vrši procenu prodajnih transakcija, Banka uzima u obzir njihovu istorijsku učestalost, trenutak i vrednost, razloge prodaje i očekivanja u smislu budućih prodajnih aktivnosti. Za prodajne transakcije čiji je cilj minimizovanje potencijalnih gubitaka usled slabljenja kreditne sposobnosti se smatra da su u skladu sa poslovnim modelom „držanje sredstava za naplatu“. Ostale transakcije prodaje pre dospeća, koje se ne odnose na aktivnosti upravljanja kreditnim rizicima takođe odgovaraju poslovnom modelu „držanje sredstava za naplatu“, pod uslovom da one nisu česte i da nemaju značajnu vrednost, i pojedinačno i zbirno. Banka procenjuje značaj prodajnih transakcija poređenjem vrednosti prodajnih transakcija i vrednosti portfolija, imajući u vidu procenu poslovnog modela tokom prosečne dužine trajanja portfolija. Pored toga, prodaja finansijskog sredstva se očekuje samo u slučaju scenarija iz stres testova, ili kao reakcija na izolovani slučaj na koji Banka ne može da utiče, koji se ne ponavlja, koji Banka nije mogla predvideti i koji se u smislu cilja poslovnog modela smatra slučajnim, pa kao takav ne utiče na klasifikaciju konkretnog finansijskog sredstva.

Poslovni model „držanja sredstava za naplatu i prodaju“ znači da se sredstva drže radi prikupljanja novčanih tokova, ali i prodaja takođe čini sastavni deo ostvarenja cilja poslovnog modela, kao na primer, upravljanje potrebama u smislu likvidnih sredstava, ostvarenje određenog prinosa ili usklađivanje ročnosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza iz kojih se ta sredstva finansiraju.

Rezidualna kategorija uključuje one portfolije finansijskih sredstava kojima se upravlja u cilju ostvarenja novčanih tokova prevashodno prodajom, npr. kada se uočava šablon trgovanja. Prikupljanje ugovornih novčanih tokova je sporadičan u ovom poslovnom modelu.

Procena da li su novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamate (SPPI)

Utvrđivanje da li su novčani tokovi koji se odnose na finansijsko sredstvo isključivo plaćanja glavnice i kamate zahteva prosuđivanje.

Banka je identifikovala i razmatrala ugovorne uslove kojima se menja vreme i iznos ugovornih novčanih tokova. Kriterijum SPPI je ispunjen ako je po kreditu omogućeno ranije izmirenje i prevremena otplata iznosa koji u značajnoj meri predstavlja glavnice i pripisanu kamatu plus razumnu dodatnu naknadu za raskid ugovora pre njegovog isteka. Glavnica finansijskog sredstva je fer vrednost pri inicijalnom priznavanju umanjena za naknadu za otplate glavnice, tj. rate umanjene za kamatu utvrđenu primenom metoda efektivne kamatne stope. Izuzetak od ovog principa je taj što standard takođe dozvoljava instrumente sa osobinama prevremene otplate, koji zadovoljavaju sledeće uslove kako bi ispunili SPPI: (i) sredstvo realizovano uz premiju ili diskont, (ii) iznos prevremene otplate predstavlja ugovornu nominalnu vrednost i pripisanu kamatu, kao i razumnu dodatnu naknadu za raskid ugovora pre njegovog isteka, i (iii) fer vrednost odredbe prevremene otplate nije od materijalnog značaja pri inicijalnom priznavanju.

Kreditni Banke uključuju klauzule o unakrsnoj prodaji koje predstavljaju smanjenje kamatne stope, kada klijent zaključi druge ugovore sa Bankom ili ispuni određene kriterijume, npr. održava minimalan nivo platnog prometa po tekućem računu u Banci. Novčani tokovi su SPPI ukoliko te klauzule neznatno smanjuju ukupnu profitnu maržu Banke po datom instrumentu, pri čemu nema drugih osobina koje su u neskladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom.

Banka je razmatrala primere iz standarda i zaključila da karakteristike koje proističu samo iz zakonskih propisa, a nisu deo ugovora, tj. ukoliko je došlo do promene propisa, više neće važiti, pa nisu od značaja za procenu da li su novčani tokovi SPPI. Kreditni ugovori Banke dopuštaju korekciju kamatnih stopa u smislu reakcije na makroekonomske i regulatorne promene. Rukovodstvo je vršilo ocenu i procenilo da bi konkurencija u bankarskom sektoru i praktična sposobnost zajmoprimaca da refinansiraju kredite sprečila ponovno utvrđivanje kamatne stope koje su iznad tržišnog nivoa i zato su novčani tokovi procenjeni kao SPPI.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)***Modifikacija finansijskih sredstava.***

Kada se finansijska sredstava ugovorno modifikuju (tj. o njima se ponovo pregovara), Banka procenjuje da li je modifikacija značajna i da li treba da rezultira prestankom priznavanja prvobitnog sredstva i priznavanjem novog sredstva po fer vrednosti. Ova procena se bazira na kvantitativnim i kvalitativnim faktorima opisanim u relevantnoj računovodstvenoj politici; kvalitativni faktori iziskuju značajno prosuđivanje. Naročito, Banka vrši ocenu prilikom donošenja odluke o umanjenju za kreditne gubitke po kreditima o čijim se uslovima ponovo pregovaralo, tj. da li iste više ne treba priznavati i da li novopriznate kredite treba smatrati obezvređenim pri inicijalnom priznavanju. Procena prestanka priznavanja zavisi od toga da li se rizici i koristi, tj. varijabilnost očekivanih (a ne ugovornih) novčanih tokova, menjaju usled tih modifikacija. Rukovodstvo je utvrdilo da se rizici i koristi nisu promenile usled modifikovanja tih kredita i suštinski zbog tih modifikacija ti krediti niti su prestali da budu priznati niti su reklasifikovani iz faze umanjenih za kreditne gubitke.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Detaljnije obelodanjivanje se nalaze u Napomeni 4.5 (fer vrednovanje i nivoi FV).

(c) Procena fer vrednosti zgrada i investicijskih nekretnina i sredstava stečenih naplatom

Banka dobija nezavisne procene za svoje investicione nekretnine i sredstva stečena naplatom potraživanja barem jednom godišnje, a za poslovne objekte (klasifikovane kao nekretnine, postrojenja i oprema) najmanje svake četiri godine.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, rukovodstvo ažurira svoju procenu fer vrednosti svake nekretnine, uzimajući u obzir najnovije nezavisne procene. Rukovodstvo utvrđuje vrednost imovine unutar raspona razumnih procena fer vrednosti.

Najbolji dokaz o fer vrednosti su tekuće cene na aktivnom tržištu sličnih nekretnina. Ukoliko informacije o tekućim cenama nisu dostupne, rukovodstvo razmatra informacije iz različitih izvora, uključujući:

- tekuće cene na aktivnom tržištu za nekretnine različite prirode ili nedavne cene sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima, prilagođene da odražavaju te razlike,
- projekcije diskontovanog novčanog toka na pouzdanim procenama budućih novčanih tokova,
- predviđanja kapitalizovanih prihoda zasnovanih na procenjenom neto prihodu tržišta nekretnina i stopi kapitalizacije izvedenu iz analize tržišnih dokaza.

(d) Priznavanje odloženih poreskih sredstava.

Odložena poreska sredstva predstavljaju porez na dobitak koji se može naplatiti kroz buduća umanjenja oporezivog profita. Odložena poreska sredstva se evidentiraju ukoliko je ostvarenje relevantnih poreskih pogodnosti verovatno. Budući oporezivi profit i iznos poreskih pogodnosti koje su verovatne u budućnosti baziraju se na srednjoročnom poslovnom planu koji priprema rukovodstvo, kao i na naknadnoj ekstrapolaciji rezultata istog plana. Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu prenetih poreskih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2019.	2018.
Prihodi od kamata primenon EKS		
Po osnovu kredita	538.370	563.124
Po osnovu depozita	11.001	18.411
Po osnovu HOV i rev.repo transakcija	102.833	86.959
Po osnovu ostalih plasmana	-	23
Po osnovu kredita u stranoj valuti	4.870	4.761
Po osnovu depozita u stranoj valuti	2.806	79
Po osnovu HOV u stranoj valuti	5.651	19.739
Ukupno:	665.531	693.096
Rashodi od kamata		
Po osnovu depozita	47.591	40.849
Po osnovu HOV	957	456
Po osnovu ostalih obaveza	463	30
Po osnovu kredita u stranoj valuti	34.340	49.447
Po osnovu depozita u stranoj valuti	72.622	64.682
Po osnovu HOV u stranoj valuti	2.032	1.876
Po osnovu ostalih obaveza u stranoj valuti	8.380	15.034
Ukupno:	166.385	172.374
Neto prihodi od kamata	499.146	520.722

Ukupni prihodi i rashodi kamata, prikazani u tabeli, se odnose na finansijska sredstva i obaveze koji se ne vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od kamata po osnovu kredita u dinarima u iznosu od RSD 538.370 hiljada (2018.: RSD 563.124 hiljada), uključuju i prihod od naplaćene suspendovane kamate u iznosu od RSD 50.786 hiljada (2018: RSD 18.871 hiljada).

Prihodi po osnovu kamate od HOV u iznosu od RSD 102.833 hiljada (2018.: RSD 86.959 hiljada), se odnose na kamatu od obveznica kupljenih od RS u iznosu od RSD 99.989 hiljada, diskont po osnovu obveznica u iznosu od RSD 2.754 hiljada i prihode od kamata po revers-repo transakcijama u iznosu od RSD 89 hiljada.

Rashodi kamate po osnovu depozita u stranoj valuti u iznosu od RSD 72.622 hiljada (2018: RSD 64.682), u najvećoj meri se odnosi na rashod kamate po osnovu dugoročnih štednih depozita stanovništva na 25 meseci u stranoj valuti u iznosu od RSD 37.039 hiljada, dok se iznos od RSD 3.841 hiljade odnosi na rashode kamata po osnovu kratkoročnih depozita u stranoj valuti od drugih stranih banaka (Napomena 27).

Rashodi od kamata po osnovu kredita u stranoj valuti u iznosu od RSD 34.340 hiljada (2018.: RSD 49.447 hiljada), su generisani na osnovicu i po stopama koje su bliže objašnjeni u Napomeni 27.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)

Prihodi od kamata	2019	2018
Preduzeća	332.813	327.225
- kamate	313.263	307.472
- naknade	19.550	19.753
Stanovništvo	138.963	188.542
- kamate	136.914	184.350
- naknade	2.049	4.192
Strana lica	1.629	1.740
- kamate	1.598	1.676
- naknade	31	64
Narodna banka Srbije	8.124	14.372
Republika Srbija	108.395	102.895
Preduzetnici	23.697	35.448
- kamate	21.833	31.870
- naknade	1.864	3.578
Banke i druge finansijske institucije	1.124	4.004
Stanovništvo naplata suspenzije	13.987	7.869
Preduzeća naplata suspenzije	35.147	10.688
Preduzetnici naplata suspenzije	1.652	313
Ukupno	665.531	693.096

Rashodi od kamata	2019.	2018.
Preduzeća	24.415	20.575
Stanovništvo	79.697	60.473
Preduzetnici	54	
Republika Srbija	2.989	2.331
Banke i druge finansijske institucije	42.440	41.983
Javni sektor	12	26
Strana lica	4.617	45.606
Lizing zakupa	2.524	-
Ostali komitenti	9.637	1.380
Ukupno	166.385	172.374
Dobitak po osnovu kamata	499.146	520.722

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2019.	2018.
Prihodi od naknada i provizija	139.923	132.373
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	8.672	10.114
Ukupno:	148.595	142.487
Rashodi naknada i provizija	7.825	9.931
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	13.001	13.275
Ukupno:	20.826	23.205
Neto prihodi od naknada i provizija:	127.769	119.282

Prihodi od naknada i provizija u dinarima u iznosu od RSD 139.923 hiljada (2018.: RSD 132.373 hiljada) najvećim delom se odnose na naknade za bankarske usluge od preduzeća po poslovima platnog prometa u iznosu od RSD 42.400 hiljade (2018.: RSD 40.915 hiljade); naknade za obavljanje ostalih bankarskih usluga od stanovništva u iznosu od RSD 9.763 hiljada (2018.: RSD 17.147 hiljada); naknade po poslovima kupoprodaje deviza od drugih komitenata u iznosu od RSD 17.223 hiljada (2018.: RSD 17.213 hiljada); naknade za bankarske usluge od preduzeća po avalima, garancijama, pismima o nameri i sl. u iznosu os RSD 17.198 hiljada (2018.: RSD 11.266 hiljada); naknade za bankarske usluge od preduzetnika po poslovima platnog prometa u iznosu od RSD 12.186 hiljada (2018.: RSD 12.721 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	2019.	2018.
Prihodi od naknada za bankarske usluge		
- po platnim karticama	12.694	16.650
- platni promet u zemlji (od preduzeća, banaka, stanovništva)	55.690	54.884
- provizije po izdatim garancijama	19.760	13.090
- bankarske usluge	21.377	22.693
- devizni platni promet	8.058	8.670
- ostale naknade i provizije	6.685	4.698
- menjački poslovi	110	100
-kupoprodaja deviza	17.223	17.213
-ostalo	6.998	4.489
Ukupno prihodi	148.595	142.487
Rashodi od naknada za bankarske usluge		
- po platnim karticama	8.277	7.701
- platni promet u zemlji	4.633	6.800
- devizni platni promet	6.676	6.746
- brokerske usluge	-	348
- ostale naknade i provizije	940	1.082
- menjački poslovi	109	212
-kupoprodaja deviza	191	316
Ukupno rashodi:	20.826	23.205
Neto dobitak po osnovu naknada i provizija	127.769	119.282

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	2019.	2018.
Dobici od prodaje obveznica RS koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	32.211	48.192
Gubici od prodaje obveznica RS koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(2.119)
Neto dobitak :	32.211	46.074

9. NETO (GUBITAK) / DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	2019.	2018.
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	4.313
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	(4.179)	(901)
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika	(4.179)	3.412

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

10. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2019.	2018.
Pozitivne kursne razlike po osnovu:		
Po deviznim depozitima i kreditima	143.445	249.594
Po deviznim računima	4.464	9.697
Poslova sa derivatima	21.414	34.355
Gotovina i sredstva kod NBS	13.472	34.145
Po poslovima sa platnim karticama	27.872	46.478
Ostalo	157.750	162.057
Ugovorena valutna klauzula	40.601	106.232
Po osnovu HOV	4.727	27.757
Ukupno	413.745	670.314
Negativne kursne razlike po osnovu:		
Po deviznim depozitima i kreditima	102.032	248.110
Po deviznim računima	6.634	9.045
Poslova sa derivatima	3.605	4.593
Gotovina i sredstva kod NBS	17.546	37.373
Po poslovima sa platnim karticama	27.648	45.988
Ostalo	156.905	161.991
Ugovorena valutna klauzula	78.274	107.014
Po osnovu HOV	4.222	27.515
Ukupno	396.866	641.629
Pozitivne kursne razlike, neto	16.879	28.685

Kursne razlike su generisale neto prihod od RSD 54.552 hiljada, a efekat ugovorene valutne klauzule je negativan i iznosi RSD 37.673 hiljadu. (2018.: kursne razlike RSD 29.466 hiljada, a negativan efekat valutne klauzule RSD 781 hiljada).

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2019.	2018.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	(649.233)	(783.012)
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	495.414	823.333
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	(21.939)	(16.883)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	15.993	17.531
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(10.727)	(804)
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	114.617	103.736
Obezbvredjenje FS koje se vrednuje kroz OCI	(5.995)	(1.833)
Ukidanje obezbvredjenja FS koje se vrednuje kroz OCI	3.815	4.299
Neto (rashod)/prihod:	(58.055)	146.367

Kretanje na računima ispravke vrednosti bilansne aktive tokom 2019. godine:

	Kreditni komitentima	Ostali plasmani	Potraživanja za kamate i naknade	Ostala potraživanja	Ukupno
Stanje 1.1.2019.	247.890	-	5.160	61.063	314.113
Nove ispravke vrednosti u toku godine	603.851	10.982	26.521	7.879	649.233
Smanjenje ispravke vrednosti	(469.236)	(10.982)	(7.820)	(7.376)	(495.414)
Prenos na VB	(112.150)	-	(18.407)	(56.668)	(187.225)
Otpisi	10.661	-	-	-	10.661
Stanje na kraju godine	281.016	-	5.454	4.898	291.368

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

Kretanje na računima ispravke vrednosti bilansne aktive tokom 2018. godine

	Kreditni komitentima	Ostali plasmani	Potraživanja za kamate i naknade	Ostala potraživanja	Ukupno
Stanje 1.1.2018.	267.481	15	5.430	60.256	333.182
MSFI 9-korekcije rezultata u kapitalu	20.544	(8)	917	(2)	21.451
Korigovano stanje 1.1.2018.	288.025	7	6.347	60.254	354.633
Nove ispravke vrednosti u toku godine	704.055	57	8.833	70.017	782.962
Smanjenje ispravke vrednosti	(744.190)	(64)	(9.933)	(69.145)	(823.332)
Otpisi	-	-	(87)	(63)	(150)
Stanje na kraju godine	247.890	-	5.160	61.063	314.113

12. NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	2019.	2018.
Prihodi po osnovu prestanka priznavanja FI koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	6.732	-
Rashodii po osnovu prestanka priznavanja FI koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(106.058)	-
Neto gubitak	(99.326)	-

Neto gubitak je u najvećem delu vezan za sprovođenje Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF. Sprovođenje Zakona se odrazilo na računima rashoda u neto iznosu od RSD 100.386 hiljada, a konvertovano je potraživanje 109 kreditnih partija u CHF od 119 koliko je Banka imala u svom portfoliju.

13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od zakupnina	9.989	9.792
Prihodi od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja	1.630	582
Prihodi od prodaje stečene aktive	-	84
Prihodi od naknade štete	1.099	1.104
Ukupno	12.718	11.562

14. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2019.	2018.
Troškovi zarada	188.020	199.532
Troškovi naknada zarada	37.998	37.237
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	28.161	29.500
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	54.049	57.304
Ostali lični rashodi	5.712	8.776
Rashodi rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene	18.998	253
Rashodi rezervisanja za neiskorišćene dane godišnjeg odmora	525	1.705
Ukupno	333.463	334.307

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2019.	2018.
Nematerijalna ulaganja	28.288	36.167
Osnovna sredstva	18.750	24.891
Predmeti zakupa	18.603	-
Ukupno	65.641	61.058

16. OSTALI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od smanjenja obaveza	1	1.982
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava	315	-
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	-	233
Ostali prihodi	5.086	4.751
Ukupno	5.402	6.966

17. OSTALI RASHODI

	2019.	2018.
Troškovi materijala	18.153	17.052
Troškovi proizvodnih usluga	17.297	43.576
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	246.230	209.879
Troškovi poreza	20.461	11.975
Troškovi doprinosa	51.874	57.068
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze (Napomena 29)	22.510	2.656
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	115	46
Manjkovi i štete	2	2
Ostali rashodi	9.127	2.479
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina	17.560	5.681
Ukupno	403.329	350.414

Troškovi materijala koji iznose RSD 18.153 hiljada (2018: RSD 17.052 hiljada) se u najvećem delu odnose na troškove električne energije i grejanja u iznosu od RSD 10.015 hiljada (2018.: RSD 10.844 hiljada).

Od ukupnih troškova proizvodnih usluga u iznosu od RSD 17.297 hiljada (2018.: RSD 43.576 hiljada), iznos od RSD 10.738 hiljada (2018.: RSD 10.513 hiljada) su troškovi elektronskih komunikacija i automatske obrade podataka.

Nematerijalni troškovi u iznosu od RSD 246.230 hiljada (2018.: RSD 209.879 hiljada) najvećim delom čini iznos od RSD 49.714 hiljada (2018.: RSD 39.627 hiljada) koji se odnosi na troškove premije osiguranja depozita banaka; iznos od RSD 42.613 hiljada (2018.: RSD 49.211 hiljada) koji se odnosi na servisne usluge-održavanje softvera; iznos od RSD 25.295 hiljade (2018.: RSD 20.972 hiljada) koji se odnosi na troškove održavanja programskih aplikacija; iznos od RSD 20.648 hiljada (2018.: RSD 19.624 hiljada) koji se odnosi na servisne usluge - IT oprema.

Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina, od RSD 17.560 hiljada, odnose se na knjiženje procena vrednosti ovlašćenih procenitelja, u decembru 2019. godine, i to rashodi novih procena stečene aktive RSD 15.517 hiljada i investicionih nekretnina RSD 2.042 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

18. TEKUĆI POREZ NA DOBIT

Ukupan poreski (rashod)/prihod sastoji se od sledećih poreza:

	2019.	2018.
Porez na dobit	-	-
Dobitak od odloženih poreza (Napomena 30)	3.552	2.270
Ukupno poreski prihod	3.552	2.270

Tekući porez na dobit Banke pre oporezivanja se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi nastao primenom prosečne ponderisane poreske stope i bio bi kao što sledi:

	2019.	2018.
(Gubitak)/ dobitak pre oporezivanja	(269.868)	137.291
Obračunati porez po stopi od 15%	40.480	(20.594)
Poreski efekat prihoda i rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	7.935	11.438
Poreski efekat nepriznatih prenetih poreskih gubitaka	(48.415)	-
Poreske olakšice po osnovu prenetih gubitaka iz prethodnih godina	-	9.156
Porez na dobit prikazan u bilansu uspeha	-	-

Banka nije priznala potencijalna odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih iznosa prenetih poreskih gubitaka. Tabela u nastavku prikazuje poreske gubitke kao i iznos neiskorišćenog poreskog kredita po godinama:

Poreski period iz kojeg potiče neiskorišćeni poreski kredit	Poreski gubitak	Iznos neiskorišćenog poreskog kredita	Poslednji poreski period u kojem se može iskoristiti neiskorišćeni poreski kredit
2015	753.914	113.087	2020
2016	892.708	133.906	2021
2019	322.768	48.415	2024
UKUPNO	1.969.390	295.408	

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Žiro račun	764.204	342.530
Gotovina u blagajni u dinarima	75.997	101.938
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	1	2
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	253.690	328.241
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije u stranoj valuti	925.155	817.838
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	190	364
Ukupno	2.019.237	1.590.911

Banka obračunava i izdvaja obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije u visini i na način koji je utvrđen Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije (Sl. Glasnik RS br. 76/2018.). Obavezna rezerva u dinarima se izdvaja na žiro račun, te se stoga knjigovodstveno posebno ne iskazuje.

Obavezna rezerva kod NBS predstavlja minimalnu rezervu dinarskih i deviznih sredstava izdvojenu u skladu sa Odlukom NBS i može se po potrebi koristiti za likvidnost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)**

Obaveznu rezervu u dinarima Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koje ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Narodna banka Srbije plaća kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve po kamatnoj stopi u visini 1,25 % na godišnjem nivou.

Obaveznu rezervu u stranoj valuti Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti i na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	2019.	2018.
Hartije od vrednosti u dinarima	2.559.967	1.583.556
Hartije od vrednosti u stranoj valuti	120.018	50.059
Premija/(diskont)	8.861	(1.309)
Ukupno	2.688.846	1.632.306

Hartije od vrednosti u bilansu banke se odnose na hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat i sastoje se u potpunosti od dugoročnih obveznica Republike Srbije

Promene na ispravci vrednosti su prikazane u tabeli ispod:

Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
Stanje na dan 1.januara	3.716	-
MSFI 9-korekcija rezultata u kapitalu	-	6.181
Povećanje	6.004	1.838
Smanjenje	(3.824)	(4.303)
Ukupno ispravka	5.896	3.716

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2019.	31.12.2018.
Devizni račun banke	243.767	193.883
Sredstva na računu kod domaće banke namenjena kupovini HOV	1.973	3.996
Sredstva na računu kod ino banke namenjena kupovini HOV	187	185
Devizni račun banke kod CRHOV	46	51
Kreditni po repo transakcijama od NBS	7.639	250.080
Ostali namenski depoziti u stranoj valuti	-	7.676
Ukupno	253.612	455.870

Promene na ispravci vrednosti su prikazane u tabeli ispod:

	31. 12.2019.	31. 12.2018.
Stanje na dan 1. januara	462	-
Povećanje	5.418	2.637
Smanjenje	(4.551)	2.175
Ukupno ispravka	1.329	462

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	31.12.2019.	31.12.2018.
Potraživanja u dinarima		
Za obračunatu kamatu po kreditima depozitima i ostalim plasmanima	24.070	28.559
Za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	2.323	1.907
<i>Ispravka vrednosti potraž. za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po kreditima depozitima i ostalim plasmanima</i>	(3.920)	(4.393)
Za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima u stranoj valuti	331	323
Kreditni po transakcionim računima	87.010	104.872
Potrošački krediti	2.255	2.424
Kreditni za likvidnost i obrtna sredstva	5.721.505	6.006.580
Investicioni krediti	1.365.103	1.427.834
Stambeni krediti	1.829.293	2.240.203
Gotovinski krediti	494.999	678.282
Ostali krediti	214.729	493.596
<i>Ispravka vrednosti kredita datih u dinarima</i>	(280.579)	(247.448)
Ostali plasmani	-	56
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	119.294	73.953
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u din.</i>	(417)	(415)
Kreditni za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva u stranoj valuti	104.742	121.490
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u stranoj valuti	3.013	1.210
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(33.740)	(40.624)
Ukupno	9.650.011	10.888.409

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na kreditima i potraživanjima od komitenata u tokom 2019. godine su sledeće:

	Kratkoročni krediti		Dugoročni krediti		Ukupno 2019	Ukupno 2018	
	U RSD	U stranoj valuti	U RSD	U stranoj valuti			
Na dan 1. januara							
Potraživanja za kamatu i naknadu	2.758	-	27.708	324	30.790	32.307	
Novi obračun	94.207	-	434.505	4.913	533.625	575.851	
Otplate	(92.905)	-	(439.881)	(4.906)	(537.692)	(577.369)	
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za kamatu i naknadu</i>	(751)	-	(3.169)	-	(3.920)	(4.393)	
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	112.718	2.814	6.576	199	122.307	75.163	
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti	(33.740)	-	-	-	(33.740)	(40.623)	
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u dinarima</i>	(78)	-	(339)	-	(417)	(416)	
Neto kamata i naknada							
31. decembra	82.209	2.814	25.400	530	110.953	60.520	
Plasmani komitentima na dan							
Na dan 1. januara	699.058	-	10.254.789	121.490	11.075.337	9.723.686	
Novi plasmani	2.563.772	-	7.188.905	16.622	9.769.299	10.117.132	
Valutna klauzula	1.276	-	39.326	-	40.601	106.232	
Valutna klauzula	(3.595)	-	(74.433)	-	(78.028)	(107.014)	
Otpisi	-	-	(205)	-	(205)	(150)	
Otplate	(2.312.906)	-	(8.641.091)	(33.370)	(10.987.367)	(8.764.548)	
<i>Ispravka vrednosti i rezervisanja</i>	(16.289)	-	(264.290)	-	(280.579)	(247.449)	
Neto plasmani							
31. decembra	931.316	-	8.503.001	104.742	9.539.058	10.827.889	
Kredit i potraživanje od komitenata 31. decembra	1.013.524	2.814	8.528.401	105.272	9.650.011	10.888.409	
	Preduzeća	Preduzetnici	Stanovništvo	Strana lica	Drugi komitenti	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
Potraživanja za kamatu u RSD	15.408	2.141	6.446	73	-	24.070	28.559
Potraživanja za naknadu u RSD	324	8	1.060	46	885	2.323	1.907
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za kamatu i naknadu u RSD</i>	(1.471)	(338)	(2.103)	(1)	(7)	(3.920)	(4.393)
Potraživanja za kamatu u stranoj valuti	331	-	-	-	-	331	324
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	1.882	537	5.892	249	113.747	122.307	75.162
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u RSD</i>	(39)	(11)	(327)	(2)	(39)	(418)	(415)
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(27.618)	(2.174)	(3.948)	-	-	(33.740)	(40.623)
Kratkoročni krediti							
- u RSD	890.368	48.802	8.434	-	-	947.604	710.826
Dugoročni krediti							
- u RSD	6.015.810	371.262	2.350.474	29.746	-	8.767.291	10.242.965
- u stranoj valuti	104.742	-	-	-	-	104.742	121.490
<i>Ispravka vrednosti kredita</i>	(154.890)	(11.775)	(113.749)	(165)	-	(280.579)	(247.448)
Ostali plasmani							
- u RSD	-	-	-	-	-	-	56
- u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-
<i>Ispravka vrednosti ostalih plasmana</i>	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	6.844.847	408.452	2.252.179	29.947	114.586	9.650.011	10.888.409

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)**

Koncentracija bruto izloženosti kreditnom riziku po sektorima data je u narednoj tabeli:

	31.12.2019.	31.12.2018.
Usluge smeštaja i ishrane	49.855	68.676
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	57.604	111.085
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.380.605	1.268.588
Umetnost, zabava i rekreacija	4.214	5.508
Građevinarstvo	1.130.040	1.091.661
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	44.984	40.919
Informisanje i komunikacije	3.810	9.820
Prerađivačka industrija	2.554.670	3.091.001
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	147.446	226.637
Poslovanje nekretninama	692	122.439
Saobraćaj i skladištenje	206.165	248.563
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motorcikala	1.755.155	1.706.135
Ostalo	2.599.688	3.149.632
Plasmani komitentima, bruto	9.934.928	11.140.666

23. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Stanje na dan 01. januara 2018. godine	281.692
Nove nabavke	39.704
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	321.396
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01. januara 2018. godine	230.004
Amortizacija	36.167
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	266.171
Stanje na dan 01. januara 2019. godine	321.396
Nove nabavke	13.422
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	334.820
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01. januara 2019. godine	266.171
Amortizacija	28.288
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	294.459
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2018. godine	55.225
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2019. godine	40.360

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Pravo korišćenja sredstava-lizing zakupa	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 01. januara 2018. godine	456.757	279.462	16.011	-	752.230
Nove nabavke	-	4.136	-	-	4.136
Prenosi	-	-	-	-	-
Otuđenja (prodaja)	-	-	-	-	-
Rashodovanja	-	(4.215)	-	-	(4.215)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	456.757	279.383	16.011	-	752.151
Ispravka vrednosti					
Stanje na dan 01. januara 2018. godine	179.260	249.325	14.109	-	442.694
Amortizacija	5.938	18.022	931	-	24.891
Rashodovanja	-	(4.169)	-	-	(4.169)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	185.198	263.178	15.040	-	463.416
Neto sadašnja vrednost 1. januara 2018. godine	277.497	30.137	1.902	-	309.536
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2018. godine	271.559	16.205	971	-	288.735
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 01. januara 2019. godine	456.757	279.383	16.011	99.972	852.123
Nove nabavke	-	2.637	772	-	3.409
Prenos sa OS u pripremi	-	70.980	281	-	71.261
Otuđenja (prodaja)	(6.402)	-	-	-	(6.402)
Rashodovanja	-	(14.031)	(3.044)	-	(17.075)
Promene ugovornih obaveza	-	-	-	(11.789)	(11.789)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	450.355	338.970	14.020	88.183	891.528
Ispravka vrednosti					
Stanje na dan 01. januara 2019. godine	185.198	263.178	15.040	-	463.416
Amortizacija	5.889	12.064	797	18.603	37.353
Rashodovanja	-	(13.915)	(3.044)	-	(16.959)
Otuđenje	(2.113)	-	-	-	(2.113)
Promena ugovornih obaveza	-	-	-	(5.132)	(5.132)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	188.974	261.327	12.793	13.471	476.565
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2018. godine	271.559	16.205	971	99.972	388.707
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2019. godine	261.381	77.643	1.227	74.712	414.963

Nad građevinskim objektima nema upisanih hipoteka kao obezbeđenje za otplatu kredita.

Banka je izvršila tranziciju na MSFI16 u skladu sa modifikovanim retrospektivnim pristupom. Uopredni podaci iz prethodne godine nisu korigovani. Kao posledica promene MSFI16 od 1. januara 2019. godine, ugovori koji su ranije bili priznati kao operativni lizing, sada se kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom, i identifikovane su sledeće kategorije lizinga: 5 nekretnina, prostor za Disaster recovery i jedno vozilo.

Prilikom prve primene MSFI16, pravo na korišćenje sredstva lizinga je generalno mereno u iznosu obaveze po osnovu lizinga, koristeći inkrementalnu stopu zaduživanja u rasponu od 2,65% do 2,99%, a u zavisnosti od lizing perioda, dok je za vozilo korišćena stopa od 5%. Prva primena je rezultirala evidentiranjem obaveza po osnovu lizinga u iznosu od RSD 99.972 hiljada i shodno tome, prava na korišćenje sredstva u iznosu od RSD 99.972 hiljada u Izveštaju o finansijskom položaju na 1. januar 2019. godine. Na dan 31.12.2019. godine ove obaveze iznose RSD 75.218 hiljada, dok pravo na korišćenje sredstava iznosi RSD 74.712 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Troškovi zakupnine iznose RSD 24.580 hiljada (2018: RSD 20.241 hiljada), ali su ove godine iskazani preko troška amortizacije prava zakupa u iznosu od RSD 18.603 hiljada, kamate u iznosu od RSD 2.524 hiljada, troška PDV-a u iznosu od RSD 3.851 hiljada i pozitivnih kursnih razlika u iznosu od RSD 398 hiljada. Standard predviđa da ukupni troškovi tokom perioda zakupa budu isti kao i pre početka primene MSFI16, s tim što su u početnim periodima veći, a kasnije se smanjuju.

U nastavku je pregled lizinga zakupa na dan 31.12.2019. godine:

	Naziv zakupodavca	Broj ugovora	Broj meseci do isteka	Iznos mesečnog zakupa- eur	Diskontna stopa	Pravo korišćenja	Lizing obaveza
1	Hidrozaovod, Petra Drapšina 56, Novi Sad	D-262 od 04.04.14	52	2.900,00	2,84	16.598	16.666
2	Stojan Ristić, Generala Bože Jankovića 2, Niš	D-135 od 29.01.15	61	2.500,00	2,94	16.487	16.631
3	Marko Purković, Bulevar Mihaila Pupina 16d, Zemun	D-03 od 12.01.19	60	3.000,00	2,94	19.482	19.654
4	Karavidić, Masarikova 9 Šabac	02-235 od 27.05.08	41	2.000,00	2,94	9.119	9.192
5	Matijević, Gradsko šetalište bb, Čačak	D-179 od 04.06.10	65	1.250,00	2,94	8.619	8.716
6	Asseco, smeštaj DR opreme, Katanićeva, Beograd	02-1340/10 od 19.11.10	30	1.200,00	2,65	4.075	4.091
7	Autotehnika, vozilo, Herc	22 od 09.02.12.	4	576,00	5,00	332	268
						74.712	75.218

25. INVESTICIONE NEKRETNINE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Investicione nekretnine	254.443	219.785
Ukupno:	254.443	219.785

Krajem 2019. godine je izvršeno svođenje vrednosti svih investicionih nekretnina koje su bile na stanju, na vrednost procenjenu od strane ovlašćenih procenitelja CBRE Srbija. U nastavku je dat pregled kretanja pozicije investicionih nekretnina tokom 2019. godine.

	Knjigovodstvena vrednost 01.01.2019.	Promene tokom godine	Napomena	Korekcija vrednosti-procena	Knjigovodstve na vrednost 31.12.2019.
Stan sa galerijom ul. Admirala Vukovića 66. Beograd	29.729	239	Adaptacija krova	(452)	29.516
Poslovni objekat za lagerovanje i čuvanje voća i povrća sa pakovanjem i preradom u Šimanovcima	165.820	226	Priključak-vodovodna i kanalizaciona mreža	(1.416)	164.630
Podrumske prostorije i oprema u poslovnoj zgradi u ulici K.Petra broj 15	23.289	-		(167)	23.122
Porodična stambena zgrada-Zmajevu	947	-		(6)	941
Zemljište, zgrade i hladnjača sa opremom od 430m ² - Arilje	-	35.330		-	35.330
Trgovina na malo Tulare	-	904		-	904
Ukupno	219.785	36.699		(2.041)	254.443

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

25. INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)

Tokom 2019. godine su dve nekretnine i oprema za hladnjaču, sredstva koja su stečena tokom godine, izdate u zakup.

Troškovi poreza na imovinu kao i troškovi poreza na prenos apsolutnih prava, idu na teret Banke. Neto prihodi po osnovu zakupa za 2019. godinu iznosi RSD 8.672 hiljade (2018: RSD 9.792 hiljade).

Neto prihod od investicionih nekretnina u 2019. godini je prikazan u tabeli u nastavku.

	Knjigovodstvena vrednost 31.12.2019.		Ukupni troškovi	Ostvareni prihodi od zakupa	Neto prihod
Stan sa galerijom, Admirala Vukovića 66. Beograd	29.516	Anex II 13.06.2017 Anex III 23.05.2018	138	707	569
Poslovni objekat za lagerovanje i čuvanje voća i povrća sa pakovanjem i preradom u Šimanovcima	164.630	Aneks 25.09.2014.	655	7.200	6.545
Podrumske prostorije I oprema u poslovnoj zgradi u K.Petra broj 15	23.122	Ugovor o zakupu D- 1242, 31.10.2017.	497	1.768	1.271
Porodična stambena zgrada – Zmajevu	941	Ugovor o zakupu D- 607 29.11.2018.	4	71	67
Zemljište, zgrade i hladnjača sa opremom od 430m ² - Arilje	35.330	Ugovor o zakupu o1- 277 27.11.2019	21	235	214
Trgovina na malo Maja 027 Tulare	904	Ugovor o zakupu 01- 283 02.12.2019	1	7	6
Ukupno	254.443		1.316	9.989	8.672

Knjigovodstvena vrednost investicionih nekretnina na početku i na kraju perioda:

Stanje na dan 01. januara 2018. godine	201.636
Korekcija vrednosti-procene/ulaganje	(1.612)
Prodaja	(4.653)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	24.414
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	219.785
Stanje na dan 01. januara 2019. godine	219.785
Korekcija vrednosti-procene/ulaganje	(2.041)
Povećanje vrednosti-radovi	465
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	36.234
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	254.443

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

26. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2019.	31.12.2018.
Potraživanja za naknadu	3.263	1.509
Ispravka vrednosti potraživanja za naknadu i proviziju, potraživanja po osnovu prodaje i drugih potraživanja iz redovnog poslovanja u RSD	(1.532)	(766)
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	6.009	11.834
Potraživanja od zaposlenih	432	3.801
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza I doprinosa	70	30
Ostala potraživanja iz poslovanja	7.367	52.852
Prolazni i privremeni računi	23	(387)
Potraživanja u obračunu	881	1.016
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(3.571)	(53.274)
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva u stranoj valuti	5.495	5.267
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	4	7.295
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	27	95
Potraživanja u obračunu u stranoj valuti	1.562	1.497
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja u stranoj valuti	-	(7.317)
Ostale investicije	476	476
Ispravka vrednosti investicija u dinarima	(2)	(2)
Razgraničeni ostali troškovi	3.095	3.346
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	11.794	13.598
Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u din.	(15)	(20)
Sredstva stečena naplatom potraživanja	537.639	329.783
Ukupno	573.017	370.633

Ostala potraživanja iz poslovanja, u iznosu od RSD 7.367 hiljada (31.12.2018.: RSD 52.852 hiljada) su značajno smanjena iz razloga prenosa potraživanja po osnovu spornih poslova na vanbilans.

Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva u stranoj valuti u iznosu od RSD 5.495 hiljada (31.12.2018.: RSD 5.267 hiljada), odnose se na avans kod Banke Intesa za korišćenje Visa i Master kartica.

Takođe. iznos sredstava stečenih naplatom potraživanja koji na kraju 2019. godine iznose RSD 537.639 hiljada (31.12.2018.:RSD 329.783 hiljada) predstavlja rezultat sledećih promena: tokom godine je izvršeno novo sticanje u iznosu od RSD 292.802 hiljade, reklasifikacija na poziciju investicionih nekretnina u iznosu od RSD 36.234 hiljada, prodaja u iznosu od RSD 33.195 hiljada, kao i smanjenje vrednosti usled procena za RSD 15.517 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

26. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost stečene aktive na početku i na kraju perioda:

Stanje na dan 01. januara 2018. godine	368.360
Korekcija vrednosti-procene/ulaganje	(4.069)
Prodaja	(12.647)
Nova sticanja	2.553
Prenos na investicione nekretnine	(24.414)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	329.783
Stanje na dan 01. januara 2019. godine	329.783
Korekcija vrednosti-procene/ulaganje	(15.517)
Prodaja	(33.195)
Nova sticanja	292.802
Prenos na investicione nekretnine	(36.234)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	537.639

U nastavku dajemo pregled imovine koja je sa 31.12.2019. godine evidentirana kao sredstvo stečeno naplatom potraživanja.

Datum sticanja	OPIS IMOVINE	Uticaj procena-smanjenje	31.12.19.
17.03.2016.	Stan u okviru porodične stambene zgrade broj 1. kat.parc. 3319/1., LN 7228. KO Valjevo, ul. Prešernova 23	(22)	3.057
01.07.2016.	Stambeno poslovna zgrada, KO Čačak, kat.parc. 4554/2-TRI OBJEKTA	(67)	9.172
08.05.2016.	LN 4425. KO Padina, parcela 2873/79, ul. Sportska 13/B	(78)	988
01.09.2016.	Dvosoban stan, površine 77 m2, ulica Prokop 3 sokače 1a. prvi sprat	(52)	7.244
10.01.2016.	Parc. 584, broj zgrade 1 u ul. Milošev put 57, KO Novi Bečej, LN 13393, zemljište pod zgradom 67m2, 35 m2, 8m2.	(4)	588
12.03.2012.	Stambeni prostor u ul. Zelena Gora br 9. drugi sprat. stan 10. Kraljevo	(19)	2.587
30.05.2013.	Poslovni prostor, Svetozara Markovića br. 49 (MANJEŽ), Beograd	-	68.697
12.07.2016.	1/2 Porodične zgrade u ulici Ivo Lola Ribar br 47	(3)	423
29.11.2013.	Nepokretnost ul. Kralja Petra broj 15, Stari grad, Beograd - poslovni prostor ugostiteljstva bb u potkrovlju u poslovnoj zgradi (br. zgr.1 sagradjenoj na k.p. 1902 KO Stari Grad	(598)	82.711
30.04.2013.	Stambeni objekat i zemljište, Stepoevac	(1.277)	45.626
31.03.2017.	Porodična zgrada 84 M2 Grocka ul. Dimitrija Tucovića 11	(21)	2.940
21.12.2012.	HYLA/Ugovor o prodaji pokretnih i nepokretnih stvari od 26.12.2011. OV3 br.267/2011	(1.877)	63.030
04.08.2017.	Porodična stambena zgrada, Bore Atanackovića 20 Valjevo	(14)	1.940
06.11.2017.	Porodična stambena zgrada, ulica Rada Končara 36	(25)	3.528
23.05.2019.	Dvoiposoban stan-61 m2, Kragujevac	-	3.481
19.09.2019.	Porodična stambena zgrada -površine u osnovi 102 m2, bruto površine 270 m2- pravo svojine 1/2 idealinih delova, Arilje	-	2.640
27.09.2019.	Kompleks (mlin, skladište, prodavnica, zemljište); 6.195m2 zemlje i 1.702 m2 zgrade - Kuršumlja	(11.460)	42.593
21.11.2019.	Oprema- Pelet presa, sušara, toplov. Kotao..V.Banja, Novo Selo	-	26.673
05.12.2019.	Zgrade poljoprivrede 3.578 m2, hladnjača 1.616m2, KO Zdravčići	-	85.890
09.12.2019.	Kompleks objekata za preradu drveta, Šid, KO Morović	-	49.688
09.12.2019.	Oprema za preradu drva, Šid, Ko Morović	-	25.045
09.12.2019.	Elektromotor Šimon,V. Banja, Novo Selo	-	31
27.12.2019.	Oprema po specifikaciji - 47 stavki na lokaciji Kuršumljima	-	9.067
	UKUPNO	(15.517)	537.639

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	31.12.2019.	31.12.2018.
Transakcioni depoziti	8.574	4.468
Ostali depoziti	3.523	3.426
Ostale finansijske obaveze	11.345	3.333
Obaveze po osnovu naknada i provizija na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	423	349
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	195	151
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	458	460
Ostali depoziti u stranoj valuti	211.667	1.152.589
Primljeni krediti u stranoj valuti	1.708.882	1.835.822
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	430	2.383
Ukupno	1.945.497	3.002.981

U okviru ostalih depozita u stranoj valuti, iznos od RSD 211.667 hiljada (31.12.2018.: RSD 1.152.589 hiljada), se odnosi na depozite Expobank CZ (EUR 1.800 hiljada). U nastavku dajemo strukturu i uslove najvećih depozita.

Datum ugovora	Valuta	Iznos u valuti	Iznos u 000 RSD	Rok dospeća	Period reoročenja	Kamatna stopa %
12.12.2019	EUR	800.000	94.074	12.3.2020	3M	0,01
19.12.2019	EUR	1.000.000	117.593	19.3.2020	3M	0,01
Ukupno EUR		1.800.000				
Ukupno u 000 RSD			211.667			

Primljeni krediti u stranoj valuti u iznosu od RSD 1.708.882 hiljade (31.12.2018.: RSD 1.835.822 hiljade) odnose se na kredite primljene od EXPOBANK CZ u iznosu od EUR 10.032 hiljada i EXPOBANK LLC u iznosu od 4.500 hiljada, sa sledećom strukturom i uslovima:

Datum ugovora	Valuta	Iznos u valuti	Iznos u 000 RSD	Rok dospeća	Period reoročenja	Kamatna stopa %
14.8.2009	EUR	10.032.197	1.179.714	21.4.2020	1M	1,547
22.6.2018	EUR	4.500.000	529.168	22.7.2020	1M	2,6
Ukupno EUR		14.532.197				
Ukupno u 000 RSD			1.708.882			

Prvobitni ugovor o dugoročnom kreditu potpisan 14.08.2009 je sa Cyprus Popular Bank Ltd. Kasnije su se kreditori menjali po raznim osnovima, ali originalni dugorčni kredit koji je kao takav prijavljen NBS nije se menjao, samo su se menjali podaci o kreditoru i aneksirali iznosi. Poslednji kreditor je Expobank CZ a.s. koja je na osnovu ugovora o kupovini banke preuzela potraživanja po osnovu dugoročnih kredita od prethodnog kreditora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***28. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA**

	31.12.2019.	31.12.2018.
Transakcioni depoziti	1.437.444	1.596.859
Štedni depoziti	520.136	598.351
Depoziti po osnovu datih kredita	27.581	23.431
Namenski depoziti	106.807	99.380
Ostali depoziti	642.203	231.489
Ostale finansijske obaveze	1.235	1.235
Obaveza po osnovu kamata na kredite depozite i ostale finan.obaveze	812	1.771
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	4.712	4.716
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	1.107.707	861.173
Štedni depoziti u stranoj valuti	4.460.952	3.928.373
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti	267.468	200.935
Namenski depoziti u stranoj valuti	71.952	104.607
Ostali depoziti u stranoj valuti	1.186.518	764.189
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	13.202	22.168
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	60.398	32.420
Ukupno	9.909.127	8.471.097

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

28. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

	Preduzeća	Preduzetnici	Javni sektor	Stanovništvo	Stranica lica	Ostali komitenti	Ukupno 2019	Ukupno 2018
Transakcioni depoziti								
- u RSD	1.056.688	175.407	923	118.791	8.666	76.968	1.437.443	1.596.859
- u stranoj valuti	156.135	26.683	-	613.777	310.113	998	1.107.707	861.173
Štedni depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	505.540	-	-	505.540	554.464
- u stranoj valuti	-	-	-	1.904.785	7.110	-	1.911.895	1.985.857
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	14.596	-	-	14.596	43.887
- u stranoj valuti	-	-	-	2.511.427	37.630	-	2.549.057	1.942.516
Depoziti po osnovu datih kredita								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	-	-	-	-	-
- u stranoj valuti	-	-	-	93.448	-	-	93.448	38.292
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	26.881	-	-	700	-	-	27.581	23.431
- u stranoj valuti	41.157	-	-	132.834	29	-	174.020	162.644
Namenski depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	106.195	-	-	211	-	-	106.407	98.280
- u stranoj valuti	2.230	-	-	-	225	-	2.456	944
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	400	-	-	-	-	-	400	1.100
- u stranoj valuti	69.293	204	-	-	-	-	69.497	103.663
Ostali depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	504.678	6.054	1	-	101.835	11.685	624.253	218.676
- u stranoj valuti	1.091.829	-	-	-	-	-	1.091.829	686.399
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	17.950	-	-	-	-	-	17.950	12.813
- u stranoj valuti	28.719	65.970	-	-	-	-	94.688	77.790
Ukupno	3.102.156	274.318	924	5.896.109	465.608	89.651	9.828.767	8.408.787
Ostale finansijske obaveze								
- u RSD	-	-	-	1.235	-	-	1.235	1.235
- u stranoj valuti	13.202	-	-	-	-	-	13.202	22.168
Obaveze za kamatu								
- u RSD	812	-	-	-	-	-	812	1.771
- u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze								
- u RSD	3.156	-	-	1.486	49	21	4.712	4.716
- u stranoj valuti	4.052	-	-	56.038	309	-	60.399	32.420
Ukupno	21.222	-	-	58.759	358	21	80.360	62.310
Ukupno depoziti i ostale obaveze	3.123.378	274.318	924	5.954.868	465.967	89.672	9.909.127	8.471.097

Transakcioni depoziti su nekamatonsni

Kamatna stopa na avista depozite u RSD iznosila je u rasponu od 1,00% - 3,00%.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite u RSD iznosila je u rasponu od 1,25% - 2,5%.

Kamatna stopa na dugoročne depozite u RSD iznosila je 2,75%.

Kamatna stopa na avista depozite u EUR iznosila je u rasponu od 0,15% - 1,00%.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite u EUR iznosila je u rasponu od 0,25% - 1,25%.

Kratkoročni štedni depoziti stanovništva i stranih lica u stranoj valuti, u iznosu od RSD 1.911.895 hiljada se odnose na: avista štedne depozite fizičkih lica u stranoj valuti u iznosu od RSD 14.857 hiljade (31.12.2018.:RSD 24.066 hiljada), do tri meseca u iznosu od RSD 6.074 hiljade (31.12.2018.: RSD 10.420 hiljada), do četiri meseca u iznosu od RSD 791 hiljada (31.12.2018.: RSD 1.549 hiljada); do šest meseci u iznosu od RSD 48.057 hiljada (31.12.2018.: RSD 64.057 hiljade), do 9 meseci u iznosu od RSD 6.674 (31.12.2018.: RSD 6.650) i do godinu dana u iznosu od RSD 1.835.330 hiljada (31.12.2018.: RSD 1.877.600 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

28. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Dugoročni štedni depoziti stanovništva u stranoj valuti na 13 meseci iznose RSD 5.385 hiljada (31.12.2018.: RSD 12.000 hiljada), na 15 meseci iznose RSD 21.880 hiljada (31.12.2018.: RSD 34.524 hiljada) i na 25 meseci iznose RSD 2.484.162 hiljade (31.12.2018.: RSD 1.865.262 hiljada).

Kamatna stopa na dugoročne depozite u RSD (25 meseci) iznosila je 2,75%, dok su se kamatne stope na dugoročne depozite u EUR kretala u rasponu od 0,6 - 2,0%. dok kamatne stope na kratkoročne i dugoročne depozite u USD, CFH, GBP iznose 0,1%.

Kratkoročni štedni depoziti stranih lica u stranoj valuti odnose se na avista štedne depozite u iznosu od RSD 112 hiljada (31.12.2018.: RSD 111 hiljada), do šest meseci u iznosu od RSD 325 hiljada (31.12.2018.: RSD 320 hiljada) i do devet meseci u iznosu od RSD 6.674 hiljada (31.12.2018.: RSD 6.650 hiljada), a dugoročni depoziti na 25 meseci iznose RSD 37.630 hiljada (31.12.2018.: RSD 30.731 hiljada).

29. REZERVISANJA

	31.12.2019.	31.12.2018.
Rezervisanja za sudske sporove	33.345	10.835
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	7.556	2.472
Rezervisanja za penzije	4.042	3.745
Rezervisanja za godišnje odmore	11.098	11.178
Ukupno	56.040	28.230

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 33.345 hiljada (31.12.2018.: RSD 10.835 hiljada) odnose se na rezervisanje za potencijalne obaveze nastale usled mogućnosti gubljenja sporova Banke. Rezervisanja su formirana na osnovu procene ishoda sporova od strane pravne službe Banke i eksternih advokata. Formirani iznos rezervisanja predstavlja najbolju moguću procenu rukovodstva Banke u vezi sa očekivanim izdacima po sudskim sporovima. gde je procenjen negativan ishod za Banku.

Na dan 31. decembra 2019. godine, rezervisanja za penzije u iznosu od RSD 4.042 hiljada (31.12.2018.: RSD 3.745 hiljade) izvršena su u skladu sa MRS 19.

Kretanje na računima rezervisanja tokom 2019. godine:

	Rezervisanja za penzije	Rezervisanje za godišnje odmore	Rezervisanja za sudske sporove	Rezervisanja za gubitke po vanbilansn. aktivni
Stanje na dan 01.01.2019.	3.745	11.178	10.835	2.472
Rezervisanja u toku godine	297	-	22.510	20.005
Ukidanja rezervisanja/prihod od ukidanja	-	(80)	-	(14.921)
Stanje na dan 31. decembar 2019.	3.745	11.098	33.345	7.556

Kretanje na računima rezervisanja tokom 2018.:

	Rezervisanja za penzije	Rezervisanje za godišnje odmore	Rezervisanja za sudske sporove	Rezervisanja za gubitke po vanbilansn. aktivni
Stanje na dan 01.01.2018.	3.484	9.473	8.179	3.362
Rezervisanja u toku godine	394	1.705	2.656	15.571
Ukidanja rezervisanja/prihod od ukidanja	(133)	-	-	(16.461)
Stanje na dan 31. decembar 2018.	3.745	11.178	10.835	2.472

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

30. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po metodu obaveza koristeći efektivnu poresku stopu od 15% (31.12.2018.: 15%).

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski izvršivo pravo da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odloženi porez na dobit odnosi na istu fiskalnu vlast.

	31.12.2019.	31.12.2018.
Odložena poreska sredstva	5.608	2.187
Odložene poreske obaveze	(12.503)	(12.634)
Neto odložene poreske obaveze	(6.895)	(10.447)

Kretanja na odloženim poreskim sredstvima i obavezama. data su u sledećoj tabeli:

	Poreski krediti- rezervisanja za sudske sporove	Poreski krediti- rezervisanja po osnovu MRS 19	Poreska amortizacija	Ukupno
Stanje 01.01.2018.	1.227	522	(14.466)	(12.717)
U korist/(teret) BU	398	39	1832	2.269
Stanje 31.12.2018.	1.625	561	(12.634)	(10.447)
U korist/(teret) BU	3.377	45	131	3.552
Stanje 31.12.2019	5.002	606	(12.503)	(6.895)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

31. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze	3	3
Obaveze prema dobavljačima	11.300	11.029
Obaveze po osnovu primljenih avansa	7	6
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	42.338	32.846
Obaveze u obračunu	15.769	15.741
Prolazni i privremeni računi	-	33
Obaveze po osnovu privremenih i povremenih poslova	1.117	888
Ostale obaveze prema zaposlenima	375	448
Obaveze za porez na dodatu vrednost	2.188	1.062
Obaveze za druge poreze i doprinose	908	772
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	10.669	21.339
Razgraničeni prihodi kamata	3.464	3.463
Razgraničeni ostali prihodi	7.547	5.008
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	567	373
Obaveze prema dobavljačima u stranoj valuti	773	877
Obaveze po osnovu lizinga zakupa*	75.218	-
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti	17.095	17.126
Obaveze u obračunu u stranoj valuti	-	56
Ostala pasivna vremenska razgraničenja u stranoj valuti	-	2.949
Ukupno	189.338	114.019

Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u iznosu od RSD 42.338 hiljada (31.12.2018.: RSD 32.846 hiljade) najvećim delom se odnose na obaveze po osnovu ukalkulisanih troškova u iznosu od RSD 20.153 (31.12.2018.: RSD 16.113) i na prenos sredstava fizičkih lica sa ugašenog računa u iznosu RSD 11.069 hiljada (31. decembar 2018.: RSD 10.955 hiljada).

Obaveze u obračunu u iznosu od RSD 15.769 hiljade (31.12.2018.: RSD 15.741 hiljada) najvećim delom se odnose na avansne uplate po kreditima stanovništva u iznosu od RSD 10.275 hiljada (31.12.2018.: RSD 11.799 hiljada) i uplate po kreditima preduzeća u iznosu od RSD 3.781 hiljada (31.12.2018.: RSD 1.703 hiljada).

Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti u iznosu od RSD 17.095 hiljada (31.12.2018.: RSD 17.126 hiljada) najvećim delom se odnosi na prenos sredstva sa ugašenih računa u stranoj valuti u iznosu RSD 14.198 hiljada (31.12.2018.: RSD 14.911 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

32. KAPITAL

U okviru pozicije kapitala, Banka iskazuje akcijski kapital, emisionu premiju, akumulirani gubitak, rezerve iz dobiti, ostale rezerve i revalorizacione rezerve.

	31.12.2019.	31.12.2018.
Akcijski kapital – obične akcije	5.671.608	5.671.608
Emisiona premija	2.877.487	2.877.487
Dobitak /(gubitak)tekuće godine	(266.316)	139.561
Gubitak ranijih godina	(5.110.679)	(5.254.589)
Rezerve iz dobiti	103.228	103.228
Ostale rezerve	48.445	48.445
Revalorizacione rezerve	465.143	296.634
Ukupno	3.788.916	3.882.374

Ostale rezerve se odnose na posebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi u iznosu od RSD 38.782 hiljada i vanbilansnim stavkama u iznosu od RSD 9.663 hiljada. koje su formirane u ranijem periodu.

Revalorizacione rezerve u iznosu od RSD 465.143 hiljade (31.12.2018.: RSD 296.634 hiljada), se sastoje od rezervi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava u iznosu od RSD 259.238 hiljada (31.12.2018.: RSD 263.587 hiljada), aktuarskog gubitaka u iznosu od RSD 2.289 hiljada (31.12.2018.: RSD 2.596 hiljada) i efekata promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava u iznosu od RSD 208.193 hiljada (31.12.2018.: RSD 35.643 hiljada).

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Akcijski kapital	% kapitala	Akcijski kapital	% kapitala
Kim Vladimirovich Igor	4.097.772	72.25	4.097.772	72.25
Tsoy Alekseevich German	1.012.914	17.86	1.012.914	17.86
Vladimirovich Kirill Nifontov	180.357	3.18	180.357	3.18
Morelam OOO	156.536	2.76	156.536	2.76
ValentinovichProshin Aleksander	86.775	1.53	86.775	1.53
MC Naughton John	79.403	1.40	79.403	1.40
Ernst Bekker	28.358	0.50	28.358	0.50
Borislav Strugarević	28.358	0.50	28.358	0.50
Sergeevich Ganushkin Dmitriy	1.135	0.02	1.135	0.02
Ukupno	5.671.608	100.00	5.671.608	100.00
Ostali	-	-	-	-
Ukupno akcijski kapital	5.671.608	100.00	5.671.608	100.00

32. KAPITAL (nastavak)

a) Akcijski kapital i emisiona premija

U novembru 2018. godine izvršena je promena vlasništva nad akcijama banke tako što je jedini akcionar Expobank CZ A.S. prodao sve akcije gore navedenim akcionarima (osim g-dinu B.Strugareviću i g-dinu E. Bekkeru), da bi krajem decembra dva najveća akcionara prodala deo svojih akcija, što je rezultiralo navedenom strukturom.

Strana fizička lica su vlasnici 96,74% kapitala Banke, strano pravno lice 2,76% i domaće fizičko lice 0,50%. Ukupna vrednost akcijskog kapitala sa emisionom premijom na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 8.549.095 hiljade (31.12.2018.: RSD 8.549.095 hiljade).

b) Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve iskazuju efekte promena fer vrednosti osnovnih sredstava, kao i promene vrednosti fer vrednosti hartija od vrednosti.

c) Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa zakonom za procenjene gubitke, rezerve za opšte bankarske rizike i druge rezerve iz raspodele dobitka, u skladu sa Statutom i drugim aktima Banke.

d) Gubitak iz tekućeg perioda

Gubitak iz tekuće godine u iznosu od RSD 266.316 hiljada (2018.: dobitak RSD 139.561 hiljada) predstavlja razliku između ostvarenih rashoda i prihoda obračunskog perioda, umanjenu za kreirani dobitak od smanjenja odloženih poreskih obaveza, u iznosu od RSD 131 hiljade i umanjenu za kreirani dobitak od povećanja odloženih poreskih sredstava, u iznosu od RSD 3.421 hiljada. Pokriće gubitka prethodnih godina se vrši u skladu sa zakonom, u skladu sa Statutom i Ugovorom o osnivanju Banke gde je navedeno da se gubitak u poslovanju Banke pokriva sledećim redom:

1. Iz ostvarenog prihoda tekućeg poslovanja;
2. Iz sredstava rezervi Banke; i
3. Iz sredstava akcionarskog kapitala Banke, odnosno uloga akcionara, ukoliko sredstva iz tačke 1. i 2. nisu dovoljna.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

33. USAGLAŠENOST SA POKAZATELJIMA NARODNE BANKE SRBIJE

Banka je dužna da svoje poslovanje obavlja u skladu sa odredbama Zakona o bankama i drugom regulativom Narodne banke Srbije. Po godišnjem računu za 2019. godinu, Banka je ostvarila sledeće pokazatelje:

Pokazatelji poslovanja	Propisano	Ostvareno 2019.
Kapital	Min. EUR 10.000.000	30.034.271
Ulaganja Banke	Maks. 60%	18,96%
Zbir velikih izloženosti Banke, u tome:	Maks 400%	28,14%
- zbir velikih izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica		28,14%
- zbir izloženosti prema licima povezanim sa Bankom		-
Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:		
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	3,43
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	2,85
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	2,35
Pokazatelj deviznog rizika	Max 20%	1,98

Na dan 31. decembra 2019. godine godine Banka je imala usaglašene sve pokazatelje.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Aktiva	31.12.2019.		31.12.2018	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Devizni računi	-	117.712	-	27.703
Potraživanja za naknadu po kreditima i depozitima	-	-	-	20
Stambeni krediti	-	14.477	-	22.128
Gotovinski krediti	-	1.573	-	561
Ostali krediti	-	-	-	53
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	-	30	-	31
Ukupno aktiva	-	133.792	-	50.496

Devizni račun sa stanjem od RSD 117.712 hiljada se odnosi na sredstva na nostro računima koje je Banka otvorila kod Expobank LLC u Moskvi u iznosu od RSD 90.686 hiljada i kod Expobank CZ A.S. u iznosu od RSD 27.026 hiljada. Ova povezana lica predstavljaju entitete pod zajedničkom kontrolom od strane krajnje kontrolne strane.

Stambeni krediti u iznosu od RSD 14.477 hiljada (31.12.2018.: RSD 22.128 hiljada) su krediti dati zaposlenima koji se smatraju povezanim licima po važećem Zakonu o bankama. Odobreni krediti su dati po tržišnim uslovima Nije knjižena ispravka vrednosti na navedene kredite.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Pasiva				
Transakcioni depoziti u dinarima	1.519	330	858	57
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	697	449	13.896	978
Štedni depoziti u RSD	6.718	302	101	401
Štedni depoziti u stranoj valuti	23.519	22.702	23.639	20.280
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti	-	211.667	-	866.445
Primljeni krediti u stranoj valuti	-	1.708.882	-	1.835.821
Pasivna vremenska razgraničenja za obaveze po osnovu	-	406	-	2.359
Ukupno pasiva	32.453	1.944.738	38.494	2.726.341

Depozit u iznosu od RSD 211.667 hiljada i primljeni kredit u iznosu od RSD 1.708.882 hiljada, bliže su objašnjeni u Napomeni 27.

Prihodi i rashodi po osnovu odnosa sa povezanim stranama bili su:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Rashodi				
Rashodi kamata po osnovu depozita fizičkih lica	74	211	2.404	-
Rashodi kamata po osnovu kredita u stranoj valuti	-	34.461	38.655	10.792
Rashodi kamata po osnovu depozita u stranoj valuti	-	4.739	9.207	3.959
Ukupno	74	39.411	50.266	14.751

Negativne kursne razlike	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Negativne kursne razlike po osnovu depozita od stranih banaka u stranoj valuti	-	15.199	43.386	9.251
Negativne kursne razlike po osnovu kredita od stranih banaka u stranoj valuti	-	5.305	21.417	1.971
Negativne kursne razlike -ostalo	-	-	1.431	620
Ukupno	-	20.504	66.234	11.842

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Prihodi				
Po osnovu kamate na date kredite	-	1.028	-	1.202
Ukupno	-	1.028	-	1.202

Pozitivne kursne razlike	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Pozitivne kursne razlike po osnovu kredita od stranih banaka u stranoj valuti	-	14.673	25.070	2.741
Pozitivne kursne razlike po osnovu depozita od stranih banaka u stranoj valuti	-	14.942	35.027	4.185
Pozitivne kursne razlike -ostalo	-	149	1.682	503
Ukupno	-	29.764	61.779	7.429

U gore navedenim tabelama prikazana su stanja konta aktive, pasive prihoda i rashoda nastali u transakcijama sa sledećim ostalim povezanim licima: Expobank LLC Moskva, Expobank CZ A.S., kao i menadžment Banke.

Na dan 31. decembra 2019. godine. Banka je odobrila kredite direktorima i rukovodstvu:

	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Kreditni direktorima i rukovodstvu</i>		
<i>Na početku godine</i>	42.777	64.430
Umanjenje po osnovu promena menadžmenta	(5.084)	(18.969)
Umanjenje po osnovu konverzije iz CHF u EUR	(2.036)	-
Kreditni odobreni u toku godine	1.080	900
Otplate u toku godine i revalorizacija plasmana	(8.367)	(3.584)
Prihod od kamate	1.028	1.202
Naplaćena kamata	(1.028)	(1.202)
Na kraju godine	28.370	42.777

U toku 2019. godine je, u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti, po ovim kreditima izdvojena ispravka u iznosu od RSD 71 hiljada (2018: RSD 27 hiljada).

Podaci o zaradama rukovodstva

U toku 2019. godine članovi Izvršnog odbora su ostvarili bruto zarade u iznosu od RSD 35.225 hiljada (2018.: RSD 31.214 hiljade).

35. USAGLAŠENOST POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 18. Zakona o računovodstvu ("Sl. Glasnik" Republike Srbije 62/13. 30/ 2018) propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja. U skladu sa internim procedurama Banke, 31. oktobar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanje potraživanja i obaveza sa komitentima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2019. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***35. USAGLAŠENOST POTRAŽIVANJA I OBAVEZA (nastavak)**

Na dan 31. oktobra 2019. godine nije bilo materijalno značajnih neusaglašenosti obaveza i potraživanja. Banka je poslala 2.503 IOS-a pravnim licima, 1.850 IOS-a preduzetnicima, 22 bankama i finansijskim institucijama i 17 nerezidentima, kojim je trebalo potvrditi potraživanje i obaveze Banke. Efekat slanja je sledeći:

	Br. poslanih IOS-a	Iznos potraživanja	Iznos obaveza
Ukupna poslata potraživanja/obaveze:	4.392	11.000.636	5.787.325
Neuručeni- nepoznata adresa, odselio....	584	209.964	52.999
Potvrđeni	388	4.382.129	2.461.418
Nisu vraćeni	3.419	6.597.543	3.272.906
Osporeni	1	-	2

36. DEVIZNI KURSEVI

Kursevi najznačajnijih valuta koje su korišćene prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

	31.12.2019.	31.12.2018.
EUR	117,5928	118,1946
USD	104,9186	103,3893
CHF	108,4004	104,9779

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Krajem 2019. godine u Kini su se prvi put pojavile vesti o COVID-19 (koronavirusu). Situacija na kraju godine podrazumevala je ograničen broj slučajeva nepoznatog virusa prijavljenih Svetskoj zdravstvenoj organizaciji. U prvih nekoliko meseci 2020. godine virus se širio globalno i njegov negativni uticaj je dobijao na značaju. Rukovodstvo smatra da je ova epidemija događaj nakon datuma izveštajnog perioda koji ne zahteva korekcije finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo smatra da će se efekti trenutne situacije na ekonomiju Srbije i poslovanje Banke videti pretežno u pogledu likvidnosti i kvaliteta kreditnog portfolija. Na likvidnost Banke najviše će uticati moratorijum na otplatu kredita i drugih potraživanja od pravnih i fizičkih lica u periodu od najmanje 90 dana, počev od 1. aprila 2020. godine, kao i eventualno povlačenje depozita klijenata. Banka smatra da njena izloženost nije značajna prema industrijama koje bi prve mogle biti pogođene (turizam i transport).

Za više detalja o analizi osetljivosti na značajno povećanje kreditnog rizika videti Napomenu 5, kao i Napomenu 4.10 za informacije o adekvatnosti kapitala.

Banka trenutno nije u stanju da proceni pun uticaj virusa COVID-19 na njen budući finansijski položaj i rezultate poslovanja, međutim, u zavisnosti od budućih dešavanja, taj uticaj može biti negativan i značajan.

Nakon datuma izveštajnog perioda nije bilo drugih događaja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje Banke sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

 Dragana Radaković
 Menadžer za finansijsku kontrolu

 Borislav Strugarević
 Predsednik Izvršnog odbora